

Informe 04/2025 a Projecte de Decret x/2025, de xxx, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i es modifica el Decret 4/2023, de 13 de febrer

1. FETS

La Conselleria d'Educació i Universitats va presentar, el dia 26 de febrer de 2025, al Consell Escolar de les Illes Balears, la sol·licitud d'informe preceptiu al **Projecte de Decret x/2025, de xxx, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i es modifica el Decret 4/2023, de 13 de febrer**, per via ordinària.

El dia 27 de febrer, la secretària del CEIB va remetre el Projecte de Decret als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi, amb sol·licitud d'aportacions fins al dia 18 de març, d'acord amb l'article 38.2 del Reglament del CEIB.

El dia 12 de març a la reunió de la Comissió Permanent, s'acorda sol·licitar una ampliació del termini de lliurament de l'informe sobre el projecte de decret del currículum de secundària.

El dia 13 de març, la presidenta del CEIB va sol·licitar una pròrroga de 10 dies hàbils del termini de lliurament de l'informe a la Conselleria d'Educació i Universitats, que va tenir una resposta negativa per part del conseller.

Dins el període establert, es varen rebre **215** aportacions de les següents persones/organitzacions:

- Jordi Gual Martínez (USO)
- Iñaki Monge Ganuzas (PRP)
- M. de la Concepció Moragues de Oleza (ECIB)
- Mateu Tomàs Humbert (IDEIB)
- Antoni Salvà Salvà (CPDIB)
- Ana María Torres Martín (COAPA)
- Maria Àngels Aguiló Bosch (CCOO)
- Mariló Molina Aragón (IBDONA)
- Miquel A. Guerrero Company (COAPA)
- Antoni Sacarés Mas (FSIE)
- Cristina Conti Oliver (COAPA)
- Catalina Juan Obrador (STEI)

- Bernat J. Alemany Ramis (PRP)
- Joan Crespí i Ferrer (SIAU)

A la reunió de la CP del dia 12 de març es va nomenar com a ponent de l'informe el conseller Antoni Salvà, representant del Col·legi professionals de docents de les Illes Balears.

A la reunió de la CEO del dia 2 d'abril de 2025 es varen estudiar 84 aportacions, a la reunió de la CEO del dia 3 d'abril es varen estudiar 131 aportacions.

A la reunió de la CP del dia 29 d'abril es va estudiar i aprovar el projecte d'informe 04/2025 per 9 vots a favor, 1 vots en contra i 2 vots en blanc.

El dia 2 de maig, la secretària del CEIB va remetre el projecte d'informe 04/2025 als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi, amb sol·licitud d'esmenes fins al dia 14 de maig, d'acord amb l'article 43.2 del Reglament d'organització i funcionament del CEIB.

Dins el període establert es va rebre **3** esmenes de les següents persones/organitzacions:

- Ma Àngels Aguiló Bosch (CCOO)
- Mateu Tomàs Humbert (IDEIB)

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 21 de maig, va aprovar aquest informe 04/2025 per 22 vots a favor, 10 vots en contra i 3 vots en blanc.

Marc González (FERE) i Antoni Vives (EG-ECIB) varen manifestar la seva intenció de presentar un vot particular.

2. INFORME

El projecte de Decret s'estructura en un preàmbul, vuit capítols, quaranta-set articles, onze disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria, quatre disposicions finals i dotze annexos.

El preàmbul conté les bases legals en les quals es fonamenta el projecte de decret i una exposició de motius:

PREÀMBUL

I

El dret fonamental a l'educació, recollit a l'article 27 de la Constitució, exigeix als poders públics, entre d'altres aspectes, garantir aquest dret mitjançant la programació general de l'ensenyament, amb la participació efectiva de tots els sectors afectats. La preocupació per oferir una educació que, al llarg de tota la vida, atengui atengui tots els àmbits del desenvolupament personal, emocional, social i professional i doni resposta a les múltiples i diverses demandes socials, culturals i personals dels diferents col·lectius implicats en l'educació exigeix que l'organització curricular, en consonància amb la normativa bàsica i amb les competències atorgades a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria educativa, s'adapti a les noves demandes i contextos.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), defineix el currículum com el conjunt d'objectius, competències, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació propis de cada ensenyament. La seva configuració s'orienta a garantir el desenvolupament educatiu dels alumnes, afavorir-ne la formació integral, potenciar el ple desenvolupament de la seva personalitat i oferir-los les eines necessàries per exercir plenament els drets humans i la ciutadania activa i democràtica. En cap cas, el currículum pot esdevenir una barrera que condueixi a l'abandonament escolar o limiti el dret a l'educació.

L'article 6 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), disposa que correspon a les administracions educatives establir el currículum dels distints ensenyaments regulats per aquesta Llei. Així mateix, revisaran periòdicament els currículums per adequar-los tant als avenços del coneixement, com als canvis i les noves exigències del seu àmbit local, de la societat espanyola i del context europeu i internacional. Els centres docents desenvoluparan i complementaran, si escau, el currículum de les diferents etapes i cicles en l'ús de la seva autonomia, tal com es recull en el capítol II del títol V d'aquesta Llei orgànica.

La Llei esmentada planteja com a repte aconseguir que tots els ciutadans puguin rebre una educació i una formació de qualitat, sense que aquest dret quedi limitat només a algunes persones o a determinats sectors socials. Concretament, a l'article 1 es posen de manifest els principis en què s'inspira el sistema educatiu, i que són, entre d'altres, el compliment efectiu dels drets de la infància, la qualitat de l'educació per a tot els alumnes; l'equitat, que garanteix la igualtat de drets i d'oportunitats; la no-discriminació i la inclusió educativa, la flexibilitat per adequar l'educació a la diversitat d'aptituds i necessitats dels alumnes i l'orientació educativa dels estudiants, l'esforç individual i la motivació dels alumnes i l'esforç compartit per tots els membres de la comunitat educativa.

La LOMLOE aborda una renovació del sistema educatiu. S'introdueixen en l'anterior redacció de la norma importants canvis, molts dels quals derivats, tal com indica la mateixa Llei en el seu preàmbul, de la conveniència de revisar les mesures previstes en el text original per tal d'adaptar el sistema educatiu als reptes i desafiaments del segle XXI d'acord amb els objectius fixats per la Unió Europea i la UNESCO per a la dècada 2020-2030.

El Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Secundària Obligatoria (ESO) disposa que les Administracions educatives són les responsables d'establir i revisar el currículum corresponent per al seu àmbit territorial i adequar-lo tant als avenços del coneixement, com als canvis i les noves exigències del seu àmbit local, de la societat espanyola i del context europeu i internacional.

Aquest Reial decret determina els aspectes bàsics del currículum, així com altres aspectes de la seva ordenació, tals com l'avaluació i la promoció, l'atenció a les diferències individuals, l'autonomia dels centres i els documents i informes d'avaluació. Correspon, per tant, als mateixos centres, si escau, desenvolupar i completar el currículum de les diferents etapes i cicles en l'ús de la seva autonomia, tal com es recull en el capítol II del títol V de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre (LOMLOE).

L'esmentat Reial decret exposa, en l'article 6, els principis pedagògics en els quals s'inspira. Amb coherència amb aquesta premissa, el present Decret estableix que en l'ESO s'ha de propiciar l'aprenentatge competencial, autònom, significatiu i reflexiu en totes les matèries. La comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, la competència digital, l'emprenedoria, el foment de l'esperit crític i científic, l'educació emocional i en valors, l'educació per a la pau i la no-violència i la creativitat, s'han de treballar en totes les matèries. En tot cas, s'ha de fomentar de manera transversal l'educació per a la salut, inclosa l'educació afectiva i sexual, la igualtat entre homes i dones, la percepció constructiva del propi cos i la higiene corporal, l'educació per a la sostenibilitat i el consum responsable, el respecte mutu, i la cooperació entre iguals. Aquests principis pedagògics, que han d'orientar les propostes dels centres dirigides als seus alumnes, han d'estar presidits pel principi d'inclusió educativa.

La funció de l'ESO va més enllà de preparar els alumnes per accedir a etapes posteriors: es tracta d'una etapa amb un valor propi, tot i que estretament lligada amb l'educació primària, etapa amb la qual forma l'ensenyament obligatori. Posa fi, per tant, a la formació general i comuna dels alumnes que no opten pels ensenyaments postobligatoris. Tot i això, no es pot oblidar en cap moment el caràcter propedèutic d'aquesta etapa, atès que proporciona la base d'una formació imprescindible per continuar els estudis, sigui la formació professional o el batxillerat.

Segons l'article 36.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desplegament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari, i d'acord amb la disposició final sisena de la LOE i la disposició final segona del Reial decret 217/2022, el Govern de les Illes Balears pot dictar, en l'àmbit de les seves competències i en el marc de la regulació i els límits fixats pel Govern de l'Estat, les disposicions que consideri necessàries per complementar el currículum de l'ESO.

La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, té com a objectiu principal la millora de la qualitat de l'educació a les Illes Balears i estableix un marc estable per garantir el procés de millora contínua del sistema educatiu de les Illes Balears. En aquest sentit, té en compte les noves demandes socials vers l'educació per ser capaços de reafirmar la confiança en el sistema educatiu i promoure un nou impuls en les vies de l'èxit educatiu. Per altra banda, la millora de la qualitat requereix el diàleg permanent amb la comunitat educativa i tots els agents implicats, des d'un compromís col·lectiu per a la recerca de les respostes més adequades a les necessitats que el sistema planteja.

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears, i l'article 7 del Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears, en concordança amb els articles 4 i 35 de l'Estatut d'autonomia, reconeixen la llengua catalana com a pròpia de les Illes Balears i, com a tal, llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament i oficial en tots els nivells educatius.

La Llei 1/2022 estableix, a l'apartat f) del punt 2 de l'article 6 que l'educació infantil ha de contribuir a desenvolupar habilitats comunicatives en diferents llenguatges, formes d'expressió i les dues llengües oficials.

En el capítol III del títol I de la Llei 1/2022 s'estableixen l'estructura i els objectius de l'ESO. L'article 123 disposa que el currículum de cada etapa comprèn les capacitats i les competències pròpies de cada un dels ensenyaments, així com les àrees, les assignatures, les matèries o els mòduls, que poden incloure els objectius, els continguts, els mètodes pedagògics i alternatius que s'hi fan servir i els criteris d'avaluació que s'hi apliquen, que s'han d'ajustar en cas que un alumne presenti necessitats específiques de suport educatiu.

En virtut de la normativa esmentada, es va dictar el Decret 32/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'ESO a les Illes Balears.

La LOMLOE recupera els programes de diversificació curricular, que permeten modificar el currículum a partir del tercer curs d'ESO. En aquest cas, els objectius de l'etapa i les competències corresponents s'aconsegueixen amb una metodologia específica. Aquests programes estan orientats a la consecució del títol de graduat en ESO.

La regulació actual de l'avaluació de l'etapa s'estableix en la LOMLOE, en el Reial decret 217/2022, de 29 de març, en el Decret 32/2022, d'1 d'agost, i en la Resolució de la directora general de Formació Professional i Ordenació Educativa per la qual s'aproven les instruccions per avaluar l'aprenentatge dels alumnes de l'ESO a les Illes Balears per al curs 2024–2025. La regulació específica de l'avaluació, promoció i titulació d'aquesta etapa, d'acord amb el que s'estableix en aquest Decret, s'ha de desplegar mitjançant una ordre específica del Conseller d'Educació i Universitats.

Tots aquests aspectes bàsics s'han de reflectir en la normativa autonòmica reguladora del currículum de l'ESO a les Illes Balears.

III

Són molts els canvis que s'han produït en els darrers anys en els comportaments socials, canvis que també afecten el paper de l'educació i la percepció que la societat en té. Entre aquests canvis cal destacar l'ús generalitzat de les tecnologies de la informació i de la comunicació en múltiples aspectes de la vida quotidiana, la qual cosa està modificant la manera en què les persones participen en la societat, així com les seves capacitats per construir la pròpia personalitat i continuar aprenent al llarg de la vida.

Davant aquest context, el sistema educatiu no pot romandre aliè a aquests continus canvis que han de tenir un reflex clar en els processos d'aprenentatge de les persones al llarg de la vida. Això requereix l'adopció de diversos enfocaments pedagògics que permetin adaptar la formació a les necessitats presents i futures, responant així a la demanda social d'un sistema educatiu modern, flexible, obert, multilingüe i cosmopolita, capaç de potenciar al màxim les habilitats i el talent dels alumnes.

Vivim en una societat globalitzada, diversa i en constant transformació, marcada per desafiaments com el canvi climàtic, la digitalització accelerada i les creixents demandes d'inclusió i igualtat. En aquest marc, el sistema educatiu ha d'evolucionar per donar resposta a les necessitats d'una ciutadania activa, crítica i compromesa amb els valors universals. Això requereix tenir presents, entre d'altres, els drets dels alumnes com a principi rector; la igualtat de gènere a través de la coeducació i l'aprenentatge de la igualtat efectiva de dones i homes, la prevenció de la violència de gènere i el respecte a la diversitat afectivo-sexual; la inclusió educativa perquè tots els alumnes tinguin garanties d'èxit en l'educació per mitjà d'una dinàmica de millora contínua dels centres docents i una major personalització de l'aprenentatge; la importància d'atendre el desenvolupament sostenible que inclou l'educació per a la

pau i els drets humans, la comprensió internacional i l'educació intercultural, així com l'educació per a la transició ecològica; i també el canvi digital que s'està produint en les nostres societats i que forçosament afecta l'activitat educativa.

Així mateix, s'han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que es compleixi el que s'estableix en la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, i la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI-fòbia.

En l'actualitat, el fet que les tecnologies digitals formin part essencial del nostre dia a dia i del procés d'aprenentatge, fa que sigui fonamental que els alumnes de secundària assoleixin les habilitats tecnològiques necessàries per a un ús adequat de les eines digitals. Aquest aprenentatge ha de tenir en compte aspectes clau, com la utilització d'aquests recursos de manera segura i responsable, per tal de garantir que s'adaptin a l'edat i a les necessitats dels alumnes. A més, és important que els estudiants siguin capaços d'identificar possibles riscos en línia, per protegir la seva seguretat personal i la seva informació. L'objectiu és que els alumnes adquireixin les competències necessàries per utilitzar les tecnologies de manera eficaç i segura, a la vegada que es fomentin actituds responsables en el seu ús.

A causa del creixent ús de dispositius digitals com a suport normalitzat en el procés d'ensenyament i aprenentatge, tant dins l'aula com fora d'ella, és necessari diferenciar entre el tractament de la competència digital de l'ús generalitzat de les pantalles.

L'assoliment de la competència digital implica que els alumnes aprenguin a emprar els dispositius digitals de manera progressiva, adequada a la seva edat i moment maduratiu, sempre amb l'objectiu d'adquirir coneixements que impulsin el seu procés d'aprenentatge, sense que vagi en detriment de l'adquisició de les destreses essencials per a l'assoliment de la totalitat de les competències.

El currículum per a l'etapa de l'ESO, per tant, ha de tenir presents totes aquestes consideracions per poder establir i garantir, de manera homogènia a tot el territori, els drets formatius i d'aprenentatge dels alumnes. Alhora, ha de servir per orientar el docent en els processos d'ensenyament i aprenentatge que posi en pràctica, i permetre-li tenir una base més clara sobre la qual desenvolupar la seva docència segons les edats dels alumnes. En aquest sentit, una de les funcions del currículum serà la d'indicar als docents sobre allò que es pretén aconseguir i proporcionar-los pautes d'acció i orientacions sobre com aconseguir-ho. A més, constitueix un referent dins del mateix sistema educatiu per a les avaluacions de la qualitat d'aquest sistema, enteses com la seva capacitat per aconseguir les intencions educatives fixades.

A més, no es pot ignorar el paper fonamental de l'etapa d'ESO en el procés d'adquisició de les competències clau i el repte que representa el seu ensenyament. Aquest enfocament competencial ha suposat un canvi de paradigma per al món educatiu, ja que aquest es caracteritza per la seva transversalitat, dinamisme i caràcter

integral. Així, aquest enfocament exigeix una col·laboració activa entre totes les instàncies de la comunitat educativa, tenint en compte que les competències clau no s'adquireixen en un moment concret ni romanen inalterables; al contrari, impliquen un procés de desenvolupament continu en què els alumnes assoleixen nivells progressius de competència.

D'altra banda, no es pot passar per alt la importància de la implicació dels alumnes en el seu procés d'aprenentatge. Per al desenvolupament integral i l'adquisició de les competències específiques i clau per part dels estudiants s'ha de fomentar, des de tota la comunitat educativa, la responsabilitat i la cultura de l'esforç. D'aquesta manera, els alumnes van adquirint, progressivament, els hàbits de treball i constància per arribar a gestionar, de manera adequada, el seu aprenentatge. També és essencial fomentar la valoració dels resultats del seu esforç i la gestió de les situacions de frustració que els alumnes es vagin trobant durant el seu procés maduratiu. Per això, tots els membres de la comunitat educativa els han d'acompanyar en aquest procés i han de permetre així que desenvolupin l'esperit de tolerància, la gestió del benestar i la resolució pacífica i assertiva de conflictes.

En síntesi, aquest decret integra tots aquests enfocaments per impulsar una educació adaptada als reptes actuals, promovent una major autonomia per als centres docents. Aquesta autonomia és clau per reforçar la seva capacitat de decisió en el desenvolupament i adaptació del currículum a les necessitats específiques dels alumnes, garantint així una formació integral i de qualitat. Amb aquesta perspectiva, es respon a la demanda d'una societat que reclama un sistema educatiu modern, menys rígid i més obert, capaç de fomentar un entorn multilingüe, cosmopolita, alhora que desenvolupa tot el potencial i talent de cada alumne.

IV

La revisió del currículum actual és necessària per diversos motius. Un dels principals reptes rau en la confusió generada per l'ús simultani dels termes "continguts" i "sabers bàsics" dins del marc normatiu educatiu. Mentre que l'article competències, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cadascun 6 de la LOE-LOMLOE defineix el currículum com "el conjunt d'objectius, dels ensenyaments", els reials decrets d'ensenyaments mínims també introdueixen el concepte de sabers bàsics, definits com els coneixements, destreses i actituds que constitueixen els elements propis d'una àrea, matèria o àmbit, i que són necessaris per a l'adquisició de les competències específiques.

Així, la nova terminologia ha generat certa confusió dins la comunitat educativa, ja que no queden clarament establerts els límits entre ambdós conceptes, ni les situacions en què cal referir-se a cadascun. Aquesta manca de claredat dificulta la tasca dels docents i dels equips pedagògics a l'hora de planificar i desenvolupar el currículum de manera coherent. Per aquest motiu, es considera necessari unificar i delimitar l'abast conceptual dels termes "continguts" i "sabers bàsics", amb l'objectiu de facilitar la

programació docent i millorar la comprensió i aplicació del currículum en els diferents contextos educatius.

Seguidament, el desplegament del Reial decret 217/2022 que estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària, ha estat considerat per bona part de la comunitat educativa i per la comissió d'experts en educació consultada com una mesura que limita en excés l'autonomia pedagògica dels docents i centres. Això es deu al fet que preveia les situacions d'aprenentatge com l'única forma d'organització curricular, sense tenir en compte les necessàries adaptacions al context i la realitat de cada centre, ni a la diversitat pròpia de cada matèria o àmbit, fet que dificultava la tasca docent.

Dins aquest context, és important assenyalar que una estructuració adequada del currículum pot tenir efectes positius en l'aprenentatge dels alumnes. Aquesta estructuració permet homogeneïtzar criteris dins la comunitat educativa, facilita la mobilitat dels alumnes i els professors, i orienta el treball docent, simplificant la programació i adaptant el currículum a la realitat de cada centre i cada grup. No obstant això, cal tenir present que l'estructuració del currículum no ha de suposar rigidesa ni convertir-se en una barrera per a certs alumnes. Per aquest motiu, el nou disseny curricular aposta per una estructura flexible que permeti l'autonomia dels centres. En aquesta línia, es planteja una seqüenciació orientativa dels sabers bàsics i es clarifiquen els criteris d'avaluació establerts al Reial decret, de manera que es faciliti la tasca docent sense comprometre la flexibilitat necessària per atendre la diversitat i el desenvolupament integral de tots els alumnes.

D'altra banda, una altra qüestió que genera incertesa és la necessitat d'avaluar sistemàticament tots els criteris d'avaluació, assignant-hi una ponderació específica. L'exigència que recollia el decret anterior anava més enllà del que establia la normativa bàsica i dificultava que els centres poguessin ajustar el seu disseny curricular a les necessitats dels seus alumnes i a les particularitats de la comunitat educativa. A més, el decret anterior tampoc no establia una regulació de l'avaluació, que quedava pendent de desenvolupament normatiu posterior.

Així mateix, també cal destacar que el Decret 32/2022, d'1 d'agost, introduïa per primera vegada la proposta pedagògica, la qual no pot substituir, per les seves mancances, la programació didàctica necessària per garantir que les matèries o àmbits s'imparteixin en les condicions més coherents possibles per a tots els alumnes. Igualment, les situacions d'aprenentatge tampoc poden substituir, en tots els casos, la programació didàctica. En conseqüència, cal redefinir els documents programàtics destinats al desenvolupament del currículum, així com els elements que els integren.

Amb aquesta finalitat, i per donar resposta a les propostes de millora manifestades per la comunitat educativa en relació amb el Decret 32/2022, d'1 d'agost, que regula el currículum de l'educació secundària a les Illes Balears, la Conselleria d'Educació i Universitat va recollir tota una sèrie d'aportacions a través del Servei d'Ordenació de la

Direcció General de Formació Professional i Ordenació Educativa. Amb la voluntat d'integrar aquests aspectes en la normativa autonòmica, es va impulsar un projecte de Decret de modificació del Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears, del Decret 31/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, del Decret 32/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i del Decret 33/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de batxillerat a les Illes Balears.

No obstant això, les modificacions plantejades no han estat suficients per abordar en profunditat les necessitats detectades. Per aquest motiu, el Govern de les Illes Balears va encomanar a un grup d'experts independents de diferents comunitats autònomes l'elaboració d'una l'anàlisi del sistema educatiu de la nostra comunitat i dels currículums vigents.

El 31 d'octubre de 2024 es va publicar l'informe final de la comissió, titulat *Anàlisi i propostes per a la millora del sistema educatiu i els currículums de l'educació infantil, educació primària, ESO i batxillerat de les Illes Balears*. L'informe posa de manifest la necessitat de realitzar canvis substancials en el currículum de l'educació secundària, uns ajustos que no poden ser abordats mitjançant una simple modificació del Decret 32/2022, d'1 d'agost, sinó que requereixen la redacció i aprovació d'un nou decret que integri aquestes reformes de manera coherent i completa.

Per tot plegat, i d'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, relatiu al principi d'eficiència, que ha de regir tota iniciativa legislativa, es fa necessari adoptar mesures que permetin reduir les càrregues administratives innecessàries o accessòries i racionalitzar la gestió dels recursos públics. En aquest sentit, la simplificació dels procediments, la unificació de la nomenclatura i la racionalització dels documents prescriptius es configuren com accions clau per oferir un millor suport a la comunitat educativa i garantir una utilització més eficient dels recursos disponibles. Així, es pretén crear un entorn normatiu més àgil i eficaç que respongui a les necessitats reals dels centres educatius i faciliti tant la implementació com el desenvolupament del currículum de manera flexible i adaptada a la diversitat educativa.

V

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, segons la redacció fixada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears presten una atenció particular a l'autonomia dels centres docents, tant en l'aspecte pedagògic, a través de l'elaboració dels seus projectes educatius, com pel que fa a la gestió econòmica dels recursos i a l'elaboració de les seves normes d'organització, funcionament i convivència. Així mateix, reforcen el paper dels òrgans col·legiats de

control i govern dels centres, que són el consell escolar, el claustre de professors i els òrgans de coordinació docent.

Així mateix, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en el capítol I del títol V, i la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, al capítol I del títol III, reconeixen el valor bàsic de la participació de la comunitat educativa als centres docents: alumnes, professors, famílies, personal d'administració i serveis i voluntariat educatiu. En el capítol III del mateix títol de la Llei 2/2006 es recullen els aspectes que regeixen l'organització i el funcionament dels centres i els seus òrgans de govern i de coordinació docent.

En compliment d'aquest manament legal, es va dictar el Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de les Illes Balears. Mitjançant l'esmentat Decret es possibilita l'exercici de l'autonomia dels centres docents públics no universitaris, juntament amb una major flexibilització de les estructures d'organització i funcionament. D'aquesta manera, són els centres els que poden decidir quines estructures creen i quins criteris s'han d'aplicar per designar els seus responsables, dins les limitacions establertes, així com els recursos que es dediquen a l'acompliment de les tasques associades als òrgans de govern i de coordinació docent, a fi de permetre una millor adaptació de cada centre docent al seu context i promoure estratègies per a la millora de l'èxit escolar dels alumnes i la reducció de l'abandonament educatiu prematur.

No obstant això, i en concordança amb els canvis exposats en aquest Preàmbul, es considera necessària la modificació del Decret 4/2023 de 13 de febrer. En concret, es presenta una nova redacció a tota una sèrie d'articles que s'estableixen en la disposició final primera del present Decret, basats en addicions, canvis de nomenclatura, aclariments conceptuals i concrecions en l'àmbit organitzatiu per adaptar l'esmentat Decret 4/2023 a les noves necessitats estructurals de l'etapa educativa. Aquests canvis s'han de realitzar en el present Decret d'ordenació i currículum, ja que tota la normativa que té un impacte directe en el seu contingut i que, per tant, integra un mateix sistema, ha d'estar alineada i no generar contradiccions. Aquesta harmonització, a més, té per objecte evitar interpretacions confuses o conflictes normatius.

VI

Aquest Decret consta d'un preàmbul, vuit capítols i quaranta-set articles, que regulen, entre altres aspectes, l'organització de l'etapa, els principis generals i pedagògics, les finalitats i objectius, l'estructura de l'etapa, les competències clau i el perfil de sortida dels alumnes al final de l'educació bàsica. També fa referència a les competències

específiques, als criteris d'avaluació i als sabers bàsics, a l'autonomia dels centres, al projecte educatiu, a l'atenció a la diversitat, a l'horari i a l'atribució docent. A més, conté onze disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

El Decret es completa amb dotze annexos: l'annex 1, sobre el perfil de sortida dels alumnes en finalitzar l'ensenyament bàsic; l'annex 2, sobre les matèries de l'ESO; l'annex 3, sobre la relació entre alguns elements de concreció curricular; l'annex 4, sobre les situacions d'aprenentatge; l'annex 5, sobre les orientacions metodològiques de l'etapa; l'annex 6, sobre les orientacions per a l'avaluació de l'etapa; l'annex 7, sobre el programa de diversificació curricular (PDC); l'annex 8, sobre l'horari setmanal de l'ESO; l'annex 9, sobre l'horari setmanal del PDC; l'annex 10, sobre l'atribució docent; l'annex 11, sobre el nombre de grups classe i l'annex 12 sobre les orientacions per a l'ús de dispositius digitals.

En l'elaboració d'aquesta norma s'han observat els principis de bona regulació establerts en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Pel que fa als principis de necessitat i eficàcia, aquest decret és l'instrument que es requereix per garantir que s'aconsegueixin, atès que és preceptiu fer la modificació del currículum a través d'una norma amb rang de decret. Així mateix, es compleix amb el principi de proporcionalitat i amb l'objectiu de limitar la regulació al mínim imprescindible per reduir la intensitat normativa, atès que es limita a ajustar la regulació dels ensenyaments de les diverses etapes educatives, una vegada implementats els decrets que varen establir els currículums corresponents, a les necessitats manifestades per la comunitat educativa i a modificar o corregir els altres aspectes exposats amb anterioritat.

Respecte del principi de seguretat jurídica, la iniciativa s'exerceix de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic estatal i de la Unió Europea. Així mateix, en aplicació del principi de transparència, i d'acord amb el que s'estableix en l'article 133.1 de la Llei 39/2015, s'ha dut a terme una consulta prèvia a l'elaboració del projecte, el qual, a més, s'ha sotmès als tràmits d'audiència i informació públiques prevists en els articles 55 i 58 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears. També s'ha posat a disposició dels ciutadans tota la documentació relativa a l'elaboració en els termes de l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i de l'article 129.5 de la Llei 39/2015. En aquest sentit, s'ha ofert la corresponent publicitat als documents que han estat emesos en cadascuna de les fases del procediment d'elaboració normativa.

Quant als principis d'eficiència, qualitat i simplificació, el text normatiu resultant permet una gestió més eficient dels recursos públics perquè elimina càrregues administratives innecessàries i, a la vegada, el procediment d'elaboració d'aquest decret s'ha ajustat al procediment establert en la Llei 1/2019, atès que s'ha donat resposta a la necessitat de la comunitat educativa i s'ha garantit la participació de tots els sectors implicats.

D'acord amb l'article 58.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i els articles 14.1 i 17 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, el Govern està facultat per aprovar aquest decret.

El Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, modificat pel Decret 16/2023, de 20 de juliol; pel Decret 17/2023, de 23 d'agost; pel Decret 1/2024, de 4 de gener; pel Decret 4/2024, de 17 de maig, i pel Decret 5/2024, de 29 de maig, disposa que les competències en matèria d'ordenació dels ensenyaments no universitaris corresponen a la Direcció General de Formació Professional i Ordenació.

Per tot això, a proposta del conseller d'Educació i Universitats, d'acord amb el dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del dia xx de xxx de 2024, dict el següent

CONSIDERACIONS GENERALS AL PROJECTE DE DECRET

Consideració general sobre aplicació de la Llei d'igualtat i ús no sexista del llenguatge

El Consell Escolar de les Illes Balears sol·licita una revisió de la totalitat del text pel que fa a l'ús no sexista del llenguatge, per afavorir un llenguatge realment inclusiu i no segregador en la forma que dictaminen:

- Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes:
Art. 3.m. "L'adopció de les mesures necessàries per fer un ús no sexista del llenguatge i, en tot cas, per evitar la invisibilitat de les dones per mitjà del llenguatge".
Art. 8.1. "Les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir un ús no sexista del llenguatge (...)."
Art. 8.2. "Les administracions públiques de les Illes Balears promouran que en tots els àmbits tant públics com privats es faci un ús no sexista del llenguatge."
- Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019/2022, objectius específics:
"Impulsar i afavorir la pràctica escolar inclusiva i equitativa, mitjançant la utilització d'un llenguatge no sexista i inclusiu en les seves expressions visuals, orals, escrites i entorns digitals".

Consideració general d'ús de les lletres majúscules

Entenent la importància de la precisió i el rigor en la redacció de textos normatius, i atenent la detecció d'errades en l'aplicació de la normativa sobre l'ús de les lletres majúscules, com s'ha observat en el terme "ordre" que, en referència a una disposició legal, hauria de ser "Ordre", es recomana una revisió exhaustiva d'aquest text normatiu.

Consideració general relativa a la formació del professorat

Es considera essencial que la formació del professorat experimenti una ampliació significativa, transcendent la mera focalització en l'àmbit digital i l'ús de les noves tecnologies. Aquesta ampliació hauria d'abastar altres àrees o àmbits crucials, com els drets de l'adolescència i la joventut, la igualtat de gènere i la prevenció de la violència, amb la finalitat d'enriquir la pràctica educativa. Aquest enriquiment hauria de dur-se a terme en línia amb el desplegament i l'aprofundiment de les línies estratègiques de la formació permanent del professorat previstes al Pla Quadriennal 2024-2028 (Resolució del conseller d'Educació i Universitats, a proposta del director general de Personal Docent i Centres Concertats, per la qual s'aprova el Pla quadriennal de formació permanent del professorat 2024-2028, BOIB Núm. 119 - 10 / setembre / 2024).

Consideració general sobre les adaptacions curriculars significatives:

El Consell Escolar de les Illes Balears considera que s'ha de tenir en compte que pel que fa a l'expressió "*adaptacions curriculars significatives*" en altre article del projecte normatiu s'empra el terme "*mesures intensives*", a l'article 33.4, per a fer referència al mateix. El fet d'emprar els termes "*adaptaciones curriculares significativas*" es fonamenta que és així com està recollit en el RD 217/2022, quan s'exposa en l'article 33 el següent: "... *la indicación de las materias que se han cursado con adaptaciones curriculares significativas.*"

Consideració general relativa a la simplificació de les competències

Es proposa que, en l'apartat del text on s'especifiquen funcions de les direccions generals, se substitueixi la menció detallada de cada direcció general per la referència genèrica a la "Conselleria d'Educació i Universitats". Aquesta modificació simplificaria considerablement el text, atès que la Conselleria d'Educació és l'òrgan competent màxim en la matèria i, per tant, l'executor natural de les instruccions que s'hi detallen. La simplificació proposada no altera el sentit ni l'abast de les funcions, sinó que se centra en l'eficiència i la claredat del text. Per altra banda, entenem que no correspon a un Decret de currículum definir les funcions de les direccions generals o altres òrgans de la Conselleria d'Educació i Universitats.

Consideració general relativa a l'optimització de la redacció a les taules amb orientacions dels criteris d'avaluació de les competències específiques de les matèries, i dels sabers bàsics

Es proposa que es diferenciï de forma clara en l'encapçalament de les taules la redacció dels criteris d'avaluació de les competències específiques i dels blocs de sabers bàsics prescriptius (del RD 217/2022, que té el caràcter de normativa bàsica), de les orientacions per al professorat per a la seva interpretació i contextualització en les situacions d'aprenentatge. Així mateix, es proposa que es procedeixi a la revisió i

modificació de la redacció d'aquestes orientacions. Alternativament, se suggereix l'eliminació de les orientacions redundants per tal d'evitar repeticions innecessàries i millorar la claredat i concisió del document. Aquesta mesura contribuirà a optimitzar la comprensió i l'ús eficient de la informació presentada.

Consideració general relativa a la inclusió de modificacions d'altres decrets

Es proposa reconsiderar la inclusió de modificacions d'altres decrets, malgrat que sigui correcte normativament, i que dificulta fer una revisió acurada i participativa del decret que es pretén modificar, Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En qualsevol cas, el títol del decret ha de recollir aquesta modificació.

Consideració general relativa a la simplificació terminològica en la referència a centres privats

En coherència amb el punt 2 de l'article 1 d'aquest Decret, que estableix el seu àmbit d'aplicació als centres docents públics i privats de les Illes Balears que imparteixen els ensenyaments del batxillerat, es considera que no és necessari especificar de manera reiterada "concertats o no concertats" cada vegada que es fa referència a "centres privats" en el desenvolupament del contingut d'aquest decret.

Aquesta consideració es basa en el fet que la definició inicial de l'àmbit d'aplicació ja inclou tots els centres privats que imparteixen l'ensenyament a la comunitat autònoma, sense distinció de la seva naturalesa jurídica específica (concertats o no concertats). Per tant, d'ara endavant, la menció genèrica de "centres privats" s'entendrà que abasta la totalitat d'aquests centres dins de l'àmbit d'aplicació definit a l'article 1, evitant així redundàncies i facilitant la lectura i comprensió del text.

Consideració general quant a la unificació de la terminologia sobre els responsables legals

Es manifesta la necessitat de dur a terme una revisió exhaustiva de tot el text del decret per tal d'assegurar la coherència en la terminologia utilitzada per referir-se als responsables legals de l'alumnat. S'ha detectat una variació en la fórmula emprada, oscil·lant entre "pares, mares i tutors legals" i "pares i tutors legals". Amb l'objectiu de millorar la claredat i la precisió de la redacció, i considerant que "pares, mares i tutors legals" constitueix un cas de substantiu de doble forma que explicita la diversitat de figures familiars, es proposa unificar la terminologia i utilitzar de manera consistent la fórmula "pares, mares i tutors legals" al llarg de tot el document.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES I APORTACIONS AL PROJECTE DE DECRET

TÍTOL DEL PROJECTE DE DECRET

- Es proposa afegir al Títol, el següent redactat:

“[...], pel qual es modifica el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la comunitat autònoma de les Illes Balears.”

BREU MOTIVACIÓ: Tot i que el títol del Decret seria molt llarg es considera necessari citar completament la norma que modifica, per la importància normativa d'aquesta i perquè així queda ben definida la norma citada.

Preàmbul

- Es proposa afegir al primer paràgraf de l'apartat I, després de “(...) implicats en l'educació” la següent frase:

“(...) implicats en l'educació “i tenint en compte la importància de treballar la no discriminació de gènere en tots els seus àmbits”

BREU MOTIVACIÓ: La configuració dels currículums, ha de constituir una oportunitat pel desenvolupament d'una adolescència i joventut lliure de prejudicis de gènere i ha de tenir com un dels objectius primordials el creixement de l'alumnat al marge dels estereotips de gènere amb una actitud crítica envers el sexisme, la violència i la discriminació en qualsevol àmbit de la vida. Ha de fomentar la igualtat efectiva d'oportunitats entre dones i homes, així com persones amb diversitat funcional.

- Es proposa afegir al segon paràgraf de l'apartat I del preàmbul, després de “[...] la ciutadania activa i democràtica [...]” el següent text:

“En la societat actual a més a més ha de constituir una oportunitat pel desenvolupament del potencial d'una adolescència lliure de prejudicis de gènere i ha de tenir com a objectiu primordial la capacitació de l'alumnat que li permeti un creixement al marge dels estereotips de gènere, una actitud crítica envers el sexisme, la violència i la discriminació en qualsevol àmbit de la vida, fomentant la igualtat efectiva d'oportunitats entre dones i homes, així com persones amb diversitat funcional, per accedir a una formació lliure dels prejudicis que atribueixen diferents rols depenent del seu sexe i que, en un futur, els permeti tota classe d'opcions professionals i l'exercici d'aquestes.”

BREU MOTIVACIÓ: Consideram bàsic, fonamental i inqüestionable aquest principi, com un dret que no es pot negar conèixer i gaudir a cap alumne escolaritzat a aquesta comunitat. Per altra banda, reiteram que no té sentit quan es justifiquen els canvis d'aquest avantprojecte de decret en el desig de simplificar, aclarir i millorar la part d'aplicació pedagògica pels docents, fer canvis dins el preàmbul que té com a objectiu

explicitar les bases en què es regeix el dret fonamental a l'educació i els seus principis fonamentals, i per tant mantenir la redacció original que figura el decret 31/2022.

- Es proposa afegir al final del segon paràgraf de l'apartat I del preàmbul el següent text:

"En consonància amb aquesta visió, es manté l'enfocament competencial i es dona importància al fet que la formació integral se centri en el desenvolupament de les competències."

BREU MOTIVACIÓ: Consideram bàsic i fonamental que aquest text aparegui en consonància amb la llei de referència, la LOMLOE.

- Es proposa afegir, al quart paràgraf de l'apartat II. *"Els principis del model lingüístic en l'àmbit educatiu s'estableixen en l'article 135 de la Llei 1/2022."*

BREU MOTIVACIÓ: Així es defineix el català com a llengua pròpia, s'assegura la no separació per llengües, l'acolliment lingüístic i el mínim del 50%.

- Es proposa eliminar el cinquè paràgraf apartat II, que diu: "La Llei 1/2022 estableix, a l'apartat f) del punt 2 de l'article 6 que l'educació infantil ha de contribuir a desenvolupar habilitats comunicatives en diferents llenguatges, formes d'expressió i les dues llengües oficials."

BREU MOTIVACIÓ: L'esment d'aquest apartat referent a l'educació infantil no té cap sentit al Decret de l'educació secundària obligatòria.

- Es proposa al tercer paràgraf de l'apartat III modificar la frase "Vivim en una societat globalitzada, diversa i en constant transformació, marcada per desafiaments com el canvi climàtic, la digitalització accelerada i les creixents demandes d'inclusió i igualtat", per la següent:

"Vivim en una societat globalitzada i diversa, en constant transformació, que exigeix garantir una convivència inclusiva i igualitària, el dret a la integració de persones de diferents cultures, i afrontar desafiaments com el canvi climàtic i la digitalització accelerada".

BREU MOTIVACIÓ: La inclusió i la igualtat no són demandes, són drets constitucionals. Aquest és un repte molt directament relacionat amb l'educació i els valors que s'han de transmetre.

- Es proposa la modificació al segon paràgraf de l'apartat III, segons el següent redactat:

"[...] Això requereix tenir presents, entre d'altres, els drets de l'alumnat com a principi rector; la igualtat de gènere, l'aprenentatge de la igualtat efectiva de dones i homes, la prevenció de la violència de gènere i el respecte a la diversitat afectivosexual a través de la coeducació; [...]"

BREU MOTIVACIÓ

La coeducació és l'acció educativa que proporciona, tant a l'alumnat com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere, les quals esdevenen veritables agents de transformació per fomentar la igualtat real entre dones i homes, la prevenció de les violències masclistes i el respecte a la diversitat afectivosexual.

- Es proposa afegir al final del segon paràgraf de l'apartat III, "*de la formació permanent del professorat*".

BREU MOTIVACIÓ: Cal especificar que és necessària la formació permanent del professorat per assolir aquesta inclusió educativa.

- Es proposa al tercer paràgraf de l'apartat III modificar el text entre cometes: la importància d'atendre el desenvolupament sostenible que inclou "*l'educació ambiental i per a la transició ecològica, a més de l'educació per a la pau i els drets humans, la comprensió internacional i l'educació intercultural*"

BREU MOTIVACIÓ: L'educació ambiental és l'educació orientada a ensenyar com funcionen els ambients naturals i en particular com els éssers humans poden gestionar els ecosistemes per a viure de manera sostenible, minimitzant la degradació, la contaminació de l'aire, aigua o sòl, i les amenaces a la supervivència d'altres espècies de plantes i animals.

- Es proposa afegir, al final del tercer paràgraf de l'apartat III, la següent referència de llei: "*També es tindrà en compte el que s'estipula als articles 25 i 26 de la Llei 8/2018 de 31 de juliol, de suport a les famílies.*"

BREU MOTIVACIÓ: Referències als articles 25. Conciliació de la vida personal, familiar i laboral i 26. Mesures en l'àmbit educatiu, de la citada llei.

- Es proposa la modificació, al final del cinquè paràgraf de l'apartat III, amb el següent redactat:

"A més, constitueix un referent per facilitar l'avaluació de la qualitat del mateix sistema educatiu, qualitat entesa com la seva capacitat per aconseguir els objectius educatius fixats".

BREU MOTIVACIÓ: Millora la redacció.

- Es proposa la següent modificació:

Substituir "la cultura de l'esforç", per: "la responsabilitat i l'esforç en funció de la seva realitat dins d'un escenari d'igualtat d'oportunitats."

BREU MOTIVACIÓ: Parlar de cultura de l'esforç sense considerar els diferents contextos i diferències d'oportunitats implica carregar únicament en l'adolescent la càrrega d'aquesta responsabilitat. Totes les persones viuen realitats distintes i els factors externs condicionen la seva capacitat d'esforç.

- Es proposa al setè paràgraf (apartat III) la següent modificació:
Substituir la frase "També és essencial fomentar la valoració dels resultats del seu esforç" per:
"Per tant, és essencial valorar el procés real d'aprenentatge, reconeixent l'esforç personal de cada alumne en particular, evitant centrar l'avaluació en el registre dels resultats d'un dia i un moment concret."

BREU MOTIVACIÓ: S'ha d'avaluar l'esforç, no el resultat, sinó, es corre el risc d'enviar el missatge a l'alumnat que l'esforç realitzat no val res si no es tradueix en una bona nota en els exàmens.

- Es proposa modificar, al final del setè paràgraf, i separar la darrera part del paràgraf, des de "Per això", segons la següent redacció:
"Així mateix, la comunitat educativa té la responsabilitat d'educar en els principis, valors, competències i habilitats necessàries per a la convivència, per això és essencial que tots els membres de la comunitat educativa acompanyin a l'alumnat en el seu procés educatiu, fomentant l'esperit de tolerància, la gestió del benestar i la resolució pacífica i assertiva de conflictes [...]"

BREU MOTIVACIÓ: Es parla de la cultura de l'esforç i s'introdueixen altres conceptes sense fer-ne una introducció ni separació.

- Es proposa afegir al final del setè paràgraf:
"De la mateixa manera, la participació i la col·laboració de les famílies són imprescindibles per aconseguir aquests objectius de desenvolupament integral i d'adquisició de les competències clau. Així, és essencial garantir i facilitar aquest dret a la participació en l'educació dels seus fills filles d'una manera integrada i en línia a la tasca docent."

BREU MOTIVACIÓ: La del mateix text.

- Es proposa substituir al primer paràgraf de l'apartat IV del preàmbul el text:
"[...] destreses i actituds que constitueixen els elements propis d'una matèria [...]", per:
*"[...] destreses i actituds que constitueixen els **continguts** propis d'una matèria o àmbit [...]"*

BREU MOTIVACIÓ: El Reial decret 157/2022 d'1 de març a l'article 2, Definicions, al punt e) ho defineix clarament com hem demanat a la modificació i no com està redactat a l'esborrany.

- Es proposa substituir, a l'inici del paràgraf segon de l'apartat IV, la frase "Així, la nova terminologia ha generat certa confusió dins la comunitat educativa, ja que no queden clarament establerts els límits entre ambdós conceptes, ni les situacions en què cal referir-se a cadascun. Aquesta manca de claredat dificulta la tasca dels docents i dels equips pedagògics a l'hora de planificar i desenvolupar el currículum de manera coherent. Per aquest motiu, es considera necessari unificar i delimitar l'abast conceptual dels termes [...]", per la següent:

Així, "i amb la intenció de clarificar la terminologia", es considera necessari unificar i delimitar l'abast conceptual dels termes [...].

BREU MOTIVACIÓ: Una valoració així ha de tenir unes evidències que la justifiquin, en cas contrari millor parlar d'intencions a aquesta nova proposta curricular. Estil de text subjectivable.

- Es proposa suprimir al tercer paràgraf de l'apartat IV la frase "per bona part de la comunitat educativa"

BREU MOTIVACIÓ: L'afirmació "per bona part de la comunitat educativa" no està justificada i és subjectiva.

- Es proposa una nova redacció del tercer paràgraf de l'apartat IV del preàmbul amb el següent text:

"Seguidament, el desplegament del Reial decret 217/2022, estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària. D'acord amb l'article 10.2 de l'esmentat decret, i tal com ho recull l'Informe de la Comissió d'Experts, les situacions d'aprenentatge són l'eina que permet al professorat prendre decisions sobre com facilitarà el desenvolupament de les competències clau i les competències específiques de l'alumnat.

Amb la finalitat de no limitar l'autonomia pedagògica i en coincidència amb els esmentats Reial decret i Informe de la Comissió d'Experts, és convenient revisar el sentit i l'abast de les situacions d'aprenentatge que recullen els decrets de currículum per dotar-les de més flexibilitat establint orientacions per al disseny i el desenvolupament d'aquestes, tant generals com específiques per a cada matèria o àrea, que ajudin el professorat a planificar-les, elaborar-les, desenvolupar-les i avaluar-les, sense prescriure una estructura fixa ni uns elements obligatoris."

BREU MOTIVACIÓ: El RD 217/2022, estableix que les situacions d'aprenentatge és l'eina que permet l'adquisició de les competències clau i les específiques. Per tant,

se'ls ha de donar la rellevància que tenen i s'han de mantenir com a forma d'organització curricular.

- Es proposa afegir al tercer paràgraf de l'apartat IV el següent text:
[...] ha estat considerat *“per la comissió d'experts en educació al seu informe ‘Anàlisi i propostes per a la millora del sistema educatiu i els currículums d'educació infantil, primària, ESO i Batxiller a les Illes Balears’ com una mesura”* [...]

Si s'accepta la proposta de reubicar el paràgraf novè de l'apartat IV, on menciona l'informe en qüestió, al principi de l'apartat, no seria necessària l'addició.

BREU MOTIVACIÓ: Cal identificar la referència de la consideració, “la comissió d'experts en educació consultada” no identifica la font.

- Es proposa substituir al paràgraf quart de l'apartat IV a partir de “D'altra banda [...]” pel següent:
“Amb la modificació d'aquest decret es pretén concretar els criteris d'avaluació en indicadors d'avaluació de caràcter orientatiu amb l'objectiu de facilitar als centres ajustar el seu disseny curricular a les necessitats del seu alumnat i a les particularitats de la comunitat educativa. La regulació de l'avaluació queda pendent de desenvolupament normatiu”.

BREU MOTIVACIÓ: No és necessari, és redundant i els mestres ja saben que els indicadors d'avaluació són dels criteris.

- Es proposa substituir el paràgraf cinquè de l'apartat IV pel següent:
“El Decret 32/2022, d'1 d'agost, introduïa per primera vegada a un document normatiu del currículum de les Illes Balears la proposta pedagògica com a instrument d'intencions als centres del procés d'ensenyament-aprenentatge. El mateix passa amb les situacions d'aprenentatge respecte a la programació didàctica. En conseqüència, cal redefinir els documents programàtics destinats al desenvolupament del currículum i dels elements que els integren a la programació d'aula”.

BREU MOTIVACIÓ: La proposta pedagògica no pretén substituir a la programació didàctica (o d'aula) ni té mancances respecte a aquesta perquè no són el mateix. Les situacions d'aprenentatge tampoc perquè com el mateix Decret 30/2022 indicava (art.13.2): les situacions d'aprenentatge s'han de desplegar en la programació d'aula, que ha d'incloure la seqüenciació de les activitats d'ensenyament i aprenentatge, l'avaluació i els recursos necessaris per al desenvolupament de les sessions.

- Es proposa la modificació següent: reubicació del cinquè paràgraf al començament de l'apartat IV.

BREU MOTIVACIÓ: A partir d'aquest punt comença a desglossar les raons per les quals es considera que s'ha d'elaborar un nou decret de currículum, raons que s'extrauen d'aquest informe.

- Es proposa al cinquè paràgraf de l'apartat VI substituir la frase: "Quant als principis d'eficiència, qualitat i simplificació, el text normatiu resultant permet una gestió més eficient dels recursos públics perquè elimina càrregues administratives innecessàries [...]" per la següent:

Quant als principis d'eficiència, qualitat i simplificació, el text normatiu resultant "té la intenció de permetre una gestió més eficient dels recursos públics i eliminar" càrregues administratives innecessàries [...]

BREU MOTIVACIÓ: No es pot assegurar que el nou text ho permet perquè encara estam al moment d'intencions i disseny.

- Es proposa afegir al darrer paràgraf de l'apartat VI el següent text: Per tot això, a proposta del conseller d'Educació i Universitats, "oït l'informe del Consell Escolar de les Illes Balears", d'acord amb el [...]

BREU MOTIVACIÓ: Cal reconèixer tots els procediments i la participació de tots els representants i entitats de la comunitat educativa.

Disposicions de caràcter general

Article 2. L'etapa d'educació secundària obligatòria en el marc del sistema educatiu

- Es proposa afegir, al punt 2, després d'àmbits: "*en els tres primers cursos d'aquesta etapa.*"

BREU MOTIVACIÓ: Tal com queda establert en l'article 8.6 del RD 217/2022, de 29 de març.

Article 3. Finalitats

- Es proposa modificar la segona frase del punt 1 d'aquest article, segons el següent redactat:

"També es vol que l'alumnat desenvolupi i consolidi hàbits d'estudi, de treball i de vida saludables. Aquests hàbits han de preparar-los per continuar els seus estudis, incorporar-se al món laboral, exercir plenament els seus drets i deures com a

ciutadans, i, en general, afrontar de manera assertiva els reptes que es trobin al llarg de la vida."

BREU MOTIVACIÓ: Per millorar la redacció i no fer servir terminologia en negatiu (com "frustració"). La definició de la competència clau de competència personal, social i d'aprendre a aprendre (annex I del RD 217/2022), fa esment, en termes més afortunats que el de "gestió de [...] frustració" al desenvolupament d'actituds de resiliència i a la gestió de la incertesa i de la complexitat. Aquesta redacció incorpora el terme "cultura de l'esforç" perquè sovint s'utilitza de manera simplificadora, centrant-se només en la responsabilitat individual i obviant les desigualtats socials, econòmiques i culturals que condicionen l'aprenentatge.

L'educació ha de promoure l'autonomia i la perseverança, però reconeixent sempre la necessitat d'acompanyar l'alumnat des de la inclusió, l'equitat i el respecte als diferents punts de partida.

Article 4. Principis generals

- Es proposa modificar el punt 3, amb el següent redactat:
"3. En aquesta etapa s'ha de prestar una atenció especial a l'orientació educativa i professional de l'alumnat i s'ha de contribuir al fet que l'alumnat desenvolupi la capacitat per relacionar-se amb els altres de forma pacífica i per conèixer, valorar i respectar la igualtat entre homes i dones."

BREU MOTIVACIÓ: Millorar la redacció. Redacció copiada de: LO 1/2004 de Medidas de Protección integral contra la Violencia de Género, Artículo 4. Principios y valores del sistema educativo, punto 4. La Educación Secundaria Obligatoria contribuirá a desarrollar en el alumnado la capacidad para relacionarse con los demás de forma pacífica y para conocer, valorar y respetar la igualdad de oportunidades de hombres y mujeres. L'atenció a les necessitats específiques es preveu al punt 4.

- Es proposa la modificació del punt 4, segons el següent redactat:
L'organització [...] de l'alumnat. "Els centres tindran en compte les necessitats específiques de suport educatiu que aquells precisin. Correspon a la Conselleria d'Educació i Universitat regular mesures" [...].

BREU MOTIVACIÓ: Millorar la redacció. S'inclou la frase eliminada del punt 3. S'elimina la referència a la Direcció General: La competència és de la Conselleria i aquest Decret no ha de definir les funcions de les direccions generals.

- Es proposa una nova **Disposició addicional** segons el següent redactat:
"La CEU impulsarà, en un termini de 2 anys, processos d'escolarització equilibrada en tots aquells municipis on es detecti aquesta necessitat, i dotarà dels recursos suficients aquells centres educatius on ja existeixi aquest desequilibri."

BREU MOTIVACIÓ: Cal posar concreció i terminis a l'afirmació "ha d'adoptar mesures [...]".

Article 5. Definicions

- Es proposa modificar el segon paràgraf del punt e) de l'article 5 segons el següent redactat:

"Els esmentats criteris han d'orientar els docents en el disseny d'activitats i altres procediments d'avaluació que han de ser variats, diversos, accessibles i adaptats, així com en la cerca d'evidències que permetin [...]".

BREU MOTIVACIÓ: Es considera que, tot i que s'està definint el concepte de "criteri d'avaluació", és un moment adequat perquè la norma també faci referència a les característiques dels procediments d'avaluació.

- Es proposa la supressió del punt h d'aquest article.

BREU MOTIVACIÓ: no són necessàries si, tal com es reflecteix al Reial decret 95/2022 que té el caràcter de normativa bàsica, les situacions d'aprenentatge són l'element d'organització del currículum i si, tal com es proposa a l'esborrany, s'integren en la programació didàctica.

Article 6. Principis pedagògics

- Es proposa la modificació del títol de l'article 6 afegint el terme "*educatiu*" resultant el següent: "Article 6. Principis pedagògics i *educatiu*".

BREU MOTIVACIÓ: L'apartat 7 conté principis o actuacions que van més enllà del que és pròpiament pedagògic.

- Es proposa la supressió al punt 1 de l'Article 6 de l'expressió: "posar especial èmfasi a".

BREU MOTIVACIÓ: Garantir la inclusió educativa és una obligació a qualsevol etapa i és discriminatori considerar que s'ha de posar especial èmfasi en una de les etapes.

- Es proposa la modificació del punt 4 d'aquest article amb el següent redactat: "S'han de fomentar, potenciar i impulsar la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita, ja que són *aprenentatges* per a l'adquisició de competències clau, i serveixen com a base per al desenvolupament de les habilitats cognitives i socials de l'alumnat. Els centres, *en el seu projecte educatiu*, han d'especificar el tractament didàctic i metodològic de la lectura, l'escriptura i l'expressió oral, i com [...]".

BREU MOTIVACIÓ: Aquest punt no és coherent amb un enfocament competencial de l'ensenyament ni amb el perfil de sortida, segons el qual totes les matèries contribueixen al desenvolupament de les competències clau. També és contradictori amb el punt 2 de l'article 2 del mateix projecte de decret, segons les quals les matèries tenen "un caràcter formatiu i integrador", A més, la normativa vigent no defineix el concepte d'aprenentatges instrumentals", i aquesta visió podria minimitzar la importància de la resta de disciplines que també són essencials per al desenvolupament integral de l'alumnat.

Es proposa substituir la denominació de "projectes curriculars" per la de "projecte educatiu" o "desenvolupament curricular", ja que la primera no està recollida en el RD 157/2022 ..., i pot conduir a confusió entre els docents.

- Es proposa afegir al final del punt 4 del present article, el següent: "*i dotar a l'alumnat que ho requereixi aquells aparells, programes o similars que facilitin aquest objectiu*"

BREU MOTIVACIÓ: D'acord amb la proposta 51 del document "Anàlisi i propostes per a la millora del sistema educatiu i els currículums d'educació infantil, educació primària, ESO i Batxillerat a les Illes Balears" que indica "Dissenyar i facilitar als centres recursos per a l'aprenentatge de la lectura, comunicació oral, escriptura i matemàtiques" consideram ja imprescindible que programes que faciliten traduccions, lectures, suport a alumnat amb dislèxia i d'altres han d'estar ja als centres educatius i no ser subministrats per les famílies ni qüestionada la seva necessitat.

- Es proposa substituir al punt 6, el terme "[...] es **pot dedicar** un temps[...]", per: "[...] es **dedicarà** un temps [...]"

BREU MOTIVACIÓ: El Real Decreto 217/2022, de 29 de marzo, por el que se establece la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Secundaria Obligatoria, a l'apartat del principis pedagògic, article 6, punt 4 diu: "Para fomentar la integración de las competencias trabajadas, se dedicará un tiempo del horario lectivo a la realización de proyectos significativos y relevantes y a la resolución Colaborativa de problemas, reforzando la autoestima, la autonomía, la reflexión y la responsabilidad." La redacció de l'esborrany queda com a potestatiu, en canvi el Reial Decret (normativa bàsica) ho estableix com a preceptiu.

- Es proposa substituir, al segon paràgraf del punt 10: "[...], o per la persona designada pel titular en el cas de centres privats, [...]", per: "[...], *amb la participació del claustre de professors de centres privats concertats, [...]*"

BREU MOTIVACIÓ: La disposició addicional 17a de la LOMLOE, que es refereix al Claustre de professors dels centres privats concertats estableix que aquests tenen funcions anàlogues a les de l'article 129, on s'enumeren les competències del claustre de professors. Entre elles estan la d'aprovar els aspectes educatius dels projectes del

centre. En aquests centres també s'ha d'escoltar i tenir en compte el parer pedagògic dels seus professionals. Aquesta observació cal tenir-la en compte en altres referències on es fa esment de la intervenció del claustre de professors.

- Es proposa la modificació al segons paràgraf del punt 10 segons el següent: Que el següent text del Decret: “A partir de les observacions d'ús de dispositius digitals que figuren a l'annex 8, els centres han de regular, en el seu Pla Digital i, si escau, en els documents institucionals pertinents, l'ús col·lectiu i individual d'aquests dispositius. Aquesta regulació, que ha de ser aprovada en els centres públics pel claustre i pel consell escolar, o per la persona designada pel titular en el cas de centres privats, ha de garantir un model educatiu digital responsable, equilibrat i adaptat a les necessitats de l'alumnat. Aquesta regulació serà elaborada i aprovada al llarg del curs.”

Es considera que el que s'exposa hauria d'estar a una disposició addicional o a l'Annex 8 del Decret. A l'article 8 s'estan presentant els principis pedagògics i educatius de l'etapa. També es considera que s'hauria d'especificar al final del text que la regulació hauria de ser realitzada per part dels centres durant el curs 2025/2026.

BREU MOTIVACIÓ: Exposada a l'aportació.

- Es proposa substituir al punt 12 el text: “La llengua que es recull en el projecte lingüístic [...]”, per:
“La llengua que determina el projecte lingüístic [...]”

BREU MOTIVACIÓ: La llengua no la recull el projecte lingüístic sinó que la determina.

- Es proposa substituir el principi del punt 13 per: *“S'ha de potenciar i garantir que es difongui la cultura [...]”*

BREU MOTIVACIÓ: El terme garantir reclama un grau d'implicació que no admet cap mena d'ambigüitat ni relaxació.

Article 7. Objectius

- Es proposa afegir un nou punt per a promoure i facilitar la participació col·lectiva de l'alumnat, incloent-hi l'aprenentatge i la utilització de les estructures participatives, com un valor que afavorirà el seu aprenentatge, el sentiment de pertinença al centre educatiu i com a formació de ciutadania democràtica.

BREU MOTIVACIÓ: La del mateix text i en consonància a l'objectiu de l'art. 7.2.

- Es proposa la modificació de l'apartat b).

On diu "Conèixer i exercir els seus drets i respectar els dels altres, exercitar-se en el diàleg i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica a partir del coneixement i respecte dels drets humans com a valors comuns d'una societat plural." Ha de dir "Assumir responsablement els seus deures; conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres; practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups; exercitar-se en el diàleg afermant els drets humans i la memòria democràtica com a valors comuns d'una societat plural, i preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania democràtica."

BREU MOTIVACIÓ: Mantenir el terme de la memòria democràtica és un indicador de salut democràtica i un requeriment de l'article 44 de la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de Memòria Democràtica. No és justificable ometre aquest terme en aquest projecte de Decret.

- Es proposa substituir al punt 9 el text: "Reconèixer el desenvolupament de la cultura científica a les Illes Balears [...]", per "Reconèixer el desenvolupament de la cultura científica en general, amb especial sensibilitat per donar a conèixer la de les Illes Balears, [...]"

BREU MOTIVACIÓ: Cal reconèixer-ho en general, no únicament la de les Illes Balears

- Es proposa modificar el punt p), introduint el text posat entre cometes:

[...] sensibilització envers aquests éssers, "*i prendre consciència de la necessitat de*" la conservació i millora del medi ambient.

BREU MOTIVACIÓ: El respecte als éssers vius no implica directament contribuir a la millora del medi ambient no és conseqüència. És necessari treballar la presa de conscienciació sobre la natura i la necessitat de tenir-ne cura.

- Es proposa afegir un nou punt r) amb el següent redactat:
"Conèixer i desenvolupar la dimensió interpersonal i intrapersonal. Fomentar la gestió intel·ligent de les emocions com a eina per preservar la salut mental."

BREU MOTIVACIÓ: S'ha anat demostrant en els darrers anys la problemàtica que pateixen, especialment els adolescents, en el tema de la salut mental.

Article 8. Currículum

- Es proposa substituir tot el paràgraf de l'article 8 pel següent text:
*"Els centres docents, en l'ús de la seva autonomia, han de desenvolupar i completar el currículum de l'educació secundària obligatòria establert en aquest Decret, **definint la concreció curricular que ha de formar part del seu projecte educatiu, el qual ha***

d'impulsar i desenvolupar els principis, objectius i metodologia propis d'un aprenentatge competencial orientat a l'exercici d'una ciutadania activa.

BREU MOTIVACIÓ: Millorar el redactat de l'article. Per altra banda, l'autonomia de centre s'evidencia, entre d'altres, en el fet de definir la concreció curricular incorporada al PEC. El terme "si escau" tradueix l'expressió "en su caso" del RD 217/2022, d'29 de març, per la qual cosa s'estableix el terme en català, diferent a "si s'escau", vol dir si s'ajusta a llei i no si esdevé tal cosa o tal altra. La concreció curricular no és opcional. És un procés necessari i normativament regulat. Autonomia de centre i concreció curricular es reclamen recíprocament.

Article 10. Competències específiques, criteris d'avaluació i sabers bàsics

- Es proposa substituir el punt 4 de l'article 10 pel següent text:
"Per a l'adquisició i el desenvolupament, tant de les competències clau com de les competències específiques, l'equip docent ha de planificar situacions d'aprenentatge que formaran part de la programació didàctica prevista."

BREU MOTIVACIÓ: El Reial decret 217/2022, que té el caràcter de normativa bàsica, estableix les situacions d'aprenentatge com a forma d'organitzar el currículum i determina que l'equip docent ha de planificar-les, per tant, s'han de considerar preceptives, el fet que no surti especificat en aquest article 10 de l'esborrany comporta una contradicció amb el que estableix una norma de rang superior. El RD 217/2022 estableix que "l'equip docent planificarà situacions d'aprenentatge en els termes que disposin les administracions educatives." Les disposicions de l'Administració educativa no poden imposar obligacions noves que la superior no estableix, però tampoc poden obviar les que estableix la norma de rang superior."

Article 11. Organització dels tres primers cursos

- Es proposa afegir al punt 2 la següent matèria optativa: "e) *Cooperació i Serveis a la Comunitat*"

BREU MOTIVACIÓ: Al text d'aquest projecte de Decret es troba una incoherència en els esborranys del Decret de Currículums pel que fa a la matèria optativa de "Cooperació i serveis a la comunitat". Mentre que el Capítol II la situa únicament com a optativa de 2n d'ESO, l'Annex 2 la descriu com una matèria opcional de 1r a 3r d'ESO, amb sis competències específiques que es podrien distribuir i aprofundir al llarg d'aquests cursos. Per tant, es proposa que es corregeixi el Capítol II per permetre oferir aquesta optativa de 1r a 3r d'ESO, sense restriccions, tal com ja s'indica a l'Annex 2 i en consonància amb la flexibilitat en l'organització dels sabers que es menciona en aquest mateix annex.

- Es proposa afegir al punt 4 les següents matèries optatives:
 - h) *Música*
 - i) *Educació Plàstica i Visual*

BREU MOTIVACIÓ: Es manté la continuïtat de la matèria de 1r a 3r.

- Es proposa afegir, després del final del paràgraf del punt 7, el següent redactat:
“garantint, en tot cas, l'objectiu de competència lingüística suficient en ambdues llengües oficials.”

BREU MOTIVACIÓ: És un objectiu que queda establert en l'article 7 k) de l'esborrany a què no es pot renunciar. I, a més així està especificat en l'article 8.8 del Reial decret 217/2022 i a la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.

- Es proposa afegir un nou apartat, després del punt 9, Art. 10, amb el següent redactat:
"En el marc de la seva autonomia, els centres han d'establir en el seu projecte educatiu la distribució de les hores de lliure disposició que es podran dedicar a desenvolupar projectes, àmbits o augmentar les sessions d'altres matèries. En qualsevol cas, aquesta distribució ha de garantir que les matèries de Llengua Catalana i Literatura i de Llengua Castellana i Literatura disposin de la mateixa càrrega horària dins cada curs."

BREU MOTIVACIÓ: No existeix en el text d'aquest projecte de Decret cap regulació pel que fa a la destinació de les sessions de lliure disposició.

- Es proposa la supressió dels punts 11, 12, 13 i 14 de l'article 11 d'aquest projecte de decret.

BREU MOTIVACIÓ: La restricció de les agrupacions de matèries a uns àmbits concrets vulnera la normativa bàsica establerta pel punt 6 de l'article 8 del RD 217/2022, que té el caràcter de normativa bàsica i que reconeix explícitament als centres la facultat d'organitzar agrupacions en àmbits sense limitar les matèries que poden integrar-los. La norma bàsica no estableix limitacions materials sobre les agrupacions possibles explicitant "de todas las materias de los tres primeros cursos de la etapa". Els punts que es proposa eliminar restringeixen, de forma arbitrària i contrària al principi de jerarquia normativa, una facultat que la norma bàsica reconeix als centres, i que l'Administració educativa pot interpretar i concretar, però sense que imposi una obligació o restricció que no es dedueix raonablement de la norma superior".

Article 12. Taller de Matemàtiques i Taller Lingüístic

- Es proposa suprimir el punt 3 de l'article 12.

BREU MOTIVACIÓ: L'article 40 d'aquest projecte de decret estableix, d'acord amb la normativa bàsica (apartat 4. de l'article 27 del RD 217/2022), que els centres, en ús de la seva autonomia, han de concretar o adaptar els currículums, no "establir-los". No incorporar a l'annex 2 les competències específiques d'aquestes matèries, amb els corresponents descriptors del perfil de sortida, els criteris d'avaluació i els sabers bàsics d'aquestes matèries optatives és atribuir als centres una funció no reconeguda en la normativa bàsica per a aquesta etapa.

Article 13. Organització del quart curs

- Es proposa afegir a final del punt 1, g): *"i dels seus pares, mares o tutors legals quan sigui menor d'edat."*, resultant el següent redactat:

"g) Matemàtiques A o Matemàtiques B, en funció de l'elecció de cada alumne *i dels seus pares o tutors legals.*"

Quan sigui menor d'edat.

BREU MOTIVACIÓ: Es considera necessari afegir les figures dels pares, mares o tutors legals en l'elecció de la matèria, ja que la majoria d'alumnat de 4t ESO és menor d'edat.

- Es proposa la següent modificació al final del punt 3:

Allà on diu: "per tal de fomentar la presència equilibrada d'ambdós sexes en les diferents branques d'estudi."

Ha de dir: "fomentant la presència equilibrada de tots els gèneres a les diferents branques d'estudi."

BREU MOTIVACIÓ: El fet d'establir itineraris no fomenta de per se la presència equilibrada d'ambdós sexes, s'ha de fomentar. Sembla una traducció errònia de la frase que surt a l'article 9.6 del Reial decret 217/2022.

- Es proposa afegir al final del punt 6 el següent redactat:

"[...] que hagin triat menys de deu alumnes, *prèvia autorització de la Direcció General de Formació Professional i Ordenació Educativa, que aportaria els recursos addicionals necessaris.*"

BREU MOTIVACIÓ: Es considera que poden existir situacions excepcionals i per fomentar més la possibilitat d'elecció de l'alumnat l'Administració Educativa ha de donar resposta a aquests casos. L'aportació no entra en contradicció amb el que s'exposa en el RD 217/2022...: "Solo se podrá limitar la elección de los alumnos y alumnas cuando haya un número insuficiente de los mismos para alguna de las

materias u opciones, determinado a partir de criterios objetivos establecidos previamente por la Administración educativa correspondiente." És un complement al criteri objectiu de menys de deu alumnes.

Article 14. Segona Llengua Estrangera

- Es proposa una **Consideració específica referent a la Segona Llengua Estrangera:**

Es considera que l'obligatorietat d'oferir la matèria de Segona Llengua Estrangera en tots els cursos, tal com s'estableix, hauria d'estar condicionada a la garantia efectiva per part de la Conselleria d'Educació i Universitats (CEU) de comptar amb prou professorat i amb la qualificació adequada per a la impartició d'aquesta matèria en tots els centres i nivells. Sense aquesta garantia de recursos humans, l'oferta universal de la Segona Llengua Estrangera podria comprometre la qualitat de l'ensenyament i generar disfuncions en l'organització dels centres. Per tant, es proposa explicitar aquesta condició en la redacció del decret.

BREU MOTIVACIÓ: El compliment de l'oferta d'una matèria ha d'anar acompanyada de la provisió dels recursos necessaris per part de l'administració educativa. Sense professorat suficient i qualificat, l'oferta de la Segona Llengua Estrangera en tots els cursos podria ser merament formal i no garantir un aprenentatge efectiu per a l'alumnat.

Article 15. Horari

- Es proposa modificar, el punt 1, segons el següent redactat:

El claustre de professors ha d'aprovar els criteris pedagògics per elaborar l'horari setmanal. En els centres privats, el responsable és l'equip directiu a instàncies de la titularitat del centre *"amb la participació del claustre. Aquesta aprovació ha de quedar reflectida a la Programació General Anual (PGA)."*

BREU MOTIVACIÓ: Els criteris pedagògics per a l'elaboració dels horaris de l'alumnat i del professorat forma part de la PGA.

- Es proposa afegir, al punt 6, a continuació de "i Tecnologia de quart curs," *"Matemàtiques"*, a les matèries que es poden desdoblar.

BREU MOTIVACIÓ: La proposta és que a 2n ESO es puguin desdoblar les matemàtiques en lloc d'augmentar una hora més setmanal.

Això té una doble motivació: per una banda, creiem que és més profitós per l'alumnat tenir petits grups desdoblats en lloc d'afegir una hora més amb un grup classe més nombrós; per altra banda, és necessari conservar les 3 hores/setmana de tecnologia per poder treballar tot el currículum. La reducció d'aquesta hora entra en contradicció

amb la importància que dona aquest decret a la Tecnologia i la digitalització en la nostra societat.

Article 16. Avaluació

- Es proposa substituir, el final del punt 4, el següent: "[...] sense que impliqui l'obligatorietat de qualificar cadascun dels criteris numèricament o percentualment." Per:

"[...] d'acord amb procediment acordat per a la recollida dels indicadors i evidències de l'avaluació contemplats a la concreció curricular del centre."

BREU MOTIVACIÓ: La forma amb la qual els docents recolliran els indicadors del grau d'assoliment dels criteris d'avaluació de les competències específiques ha de quedar oberta i al criteri dels professionals docents.

- Es proposa afegir, després del punt 7, el següent redactat:

"Les pares, mares o tutors legals han de participar i donar suport a l'evolució del procés educatiu dels seus fills, filles o infants tutelats quan aquests són menors d'edat i, els mateixos alumnes si són majors d'edat: facilitant les informacions rellevants per al procés educatiu de l'alumnat, coneixent les decisions relatives a l'avaluació i col·laborant en les mesures que adoptin els centres per facilitar el progrés educatiu de l'alumnat."

BREU MOTIVACIÓ: Les famílies son part reconeguda al procés d'aprenentatge dels seus fills i filles i l'avaluació forma part d'aquest procés d'ensenyament-aprenentatge. Reconegut i contemplat a normativa de caràcter superior particularment, l'article 29 del RD 217/2022".

- Es proposa modificar el redactat, del punt 12, afegint "acreditativa" de forma que quedaria:

"[...] dur a terme l'avaluació acreditativa de l'alumnat [...]"

BREU MOTIVACIÓ: En la sessió única d'avaluació que esmenta el punt 12 de l'article 16 d'aquest projecte de decret es tracta de la dimensió acreditativa o administrativa de l'avaluació, per no entrar en la contradicció amb el caràcter continu de l'avaluació que estableix el punt 1.

- Es proposa substituir al punt 7 el text: "Amb independència del seguiment realitzat al llarg del curs, l'equip docent, coordinat [...]", per:

*"Amb independència del seguiment realitzat al llarg del curs, **realitzat a les sessions de seguiment i avaluació**, l'equip docent, coordinat [...]"*

BREU MOTIVACIÓ: Es considera convenient afegir la qüestió de les sessions de seguiment d'avaluació que es realitzen al llarg del curs escolar per valorar

periòdicament el progrés de l'alumnat. Els termes "sessió de seguiment i avaluació" està recollit a les resolucions d'avaluació vigents.

Article 17. Resultats de l'avaluació

- Es proposa traslladar els punts 1, 2, 4 i 5 de l'article 17 al punt 2 de l'article 24.

BREU MOTIVACIÓ: S'evita així una referència circular i l'avaluació acreditativa es recull a l'apartat que li és propi, l'acta d'avaluació a final de curs. Al punt 1 de l'article 17 es declara, d'acord amb la normativa bàsica, que l'avaluació de l'alumnat d'aquesta etapa ha de ser global, contínua i formativa. Atorgar qualificacions categòriques és un acte no global (fragmentat per matèries), no continu (recollit en un moment puntual) i no té cap valor formatiu.

- Es proposa la supressió del punt 3 de l'article 17 del projecte de Decret.

BREU MOTIVACIÓ: La introducció d'una qualificació "quantitativa", d'entrada és un error de concepte. Una qualificació numèrica no és una variable quantitativa, encara que s'expressi amb un nombre. És una variable relacional ordinal. Tot i declarar-se com una informació complementària i amb caràcter informatiu, no s'ajusta a l'enfocament competencial de l'avaluació establert per la normativa bàsica (punt 1 del RD 217/2022, art. 15), que determina que l'avaluació ha de ser contínua, formativa i integradora. La reducció de l'apreciació que fa un docent del grau d'assoliment dels criteris d'avaluació de les competències específiques de la matèria a un nombre contradiu el principi d'una avaluació orientada al desenvolupament de competències i al seguiment personalitzat del progrés de l'alumnat, ja que aquesta assignació es fa de forma discontinua com a resultat d'una avaluació sumativa i pretén reduir a una dada numèrica el procés d'avaluació formativa, de forma que la desvirtua. A més, l'assignació numèrica sense decimals que proposa aquest punt no s'ajusta a l'equivalència oficial entre qualificacions globals (de 3r i 4t d'ESO) i puntuacions establertes a l'Annex III del RD 659/2023, de 18 de juliol, per als processos d'admissió a cicles formatius de grau mitjà, on s'estableixen les següents equivalències: «Insuficient (IN)», 3; «Suficient (SU)», 5; «Bé (BI)», 6; «Notable (NT)», 7,5; i «Excel·lent (Ex)», 9. Crear una qualificació complementària diferent no només és contrari a un enfocament competencial, sinó que també podria generar incoherències i confusió amb aquest sistema únic i oficial.

- Es proposa modificar el punt 7, segons el següent redactat:

"L'equip docent ha d'elaborar l'informe d'assoliment de les competències clau de cada alumne i el programa de gestió acadèmica de la Conselleria d'Educació i Universitats, depenent de la Direcció General de Planificació i Gestió Educatives, generarà aquest document. L'equip docent ha de revisar aquest informe i, si considera que alguna valoració no reflecteix correctament el grau de desenvolupament o adquisició de la competència corresponent, modificar-la."

BREU MOTIVACIÓ: Amb la nova proposta de redactat del text normatiu es deixa clar qui és el que té la potestat d'elaboració del document oficial d'avaluació.

- Es proposa l'addició d'una nova **Disposició Transitòria:**
*“Revisió de l'avaluació de l'alumnat.
La CEU desenvoluparà, en el termini d'un any, l'Ordre que regularà els procediments a disposició de l'alumnat i les seves famílies per a l'aclariment, revisió i reclamació de la seva avaluació, segons determina l'article 30 d'aquest decret.”*

Article 19. Promoció

- Es proposa la modificació del punt 3 segons el següent redactat:
“En cas d'avaluació negativa en tres o més matèries, el centre ha d'establir els criteris de promoció que l'equip docent ha de tenir en compte per prendre la decisió corresponent. Aquests criteris han d'estar d'acord amb la normativa vigent, que ha d'elaborar la Conselleria d'Educació i Universitats.”

BREU MOTIVACIÓ: Es considera que el Decret no pot fer una referència directa a una normativa que encara no ha estat publicada.

- Es proposa afegir, al punt 6, després de: “a l'efecte de promoció i titulació”, el següent redactat: *“Les matèries de cursos anteriors integrades en algun dels àmbits es consideraran superades si se supera l'àmbit corresponent.”*

BREU MOTIVACIÓ: Tal com queda establert en l'article 16.4 del Reial decret 217/2022

- Es proposa afegir al segon paràgraf del punt dos després de “[...] competències no assolides [...]” el següent text:
“Aquest pla haurà d'incloure, entre d'altres, les necessitats de suport educatiu, les actuacions de l'equip docent i els compromisos amb l'alumnat implicat i les famílies corresponents, així haurà de regular la comunicació periòdica amb els pares, mares o tutors legals, de manera que se'ls garanteixi el dret de ser informats del procés educatiu i de participar-hi activament.”

BREU MOTIVACIÓ: Incorporar al text allò que ha d'incloure el pla individualitzat, d'acord amb la Proposta 74 de l'informe del comitè d'experts en educació sobre els currículums.

Article 20. Titulació

- Es proposa la següent modificació, al punt 2:
Allà on diu: Els centres educatius han d'establir els criteris l'establert per la Conselleria d'Educació i Universitats, mitjançant la Direcció General de Formació Professional i Ordenació Educativa.

Ha de dir: Els centres educatius han d'establir els criteris de titulació tenint en compte l'establert a la normativa vigent.

Aquests criteris no poden implicar la fixació d'un nombre, ni tipologia, de les matèries no superades per part de l'alumne.

BREU MOTIVACIÓ: La modificació proposada va en la línia del que s'exposa en el RD 217/2022...: "Las administraciones educativas podran establecer criterios para orientar la toma de decisiones de los equipos docentes con relación al grado de adquisición de las competencias clave establecidas en el Perfil de salida y en cuanto al logro de los objetivos de la etapa, siempre que dichos criterios no impliquen la fijación del número ni la tipología de las materias no superadas."

Article 21. Avaluació de diagnòstic

- Es proposa afegir, al punt 1, després de [...] comunitat educativa [...] *"En cap cas, els resultats d'aquestes avaluacions podran ser utilitzats per a l'establiment de classificacions entre els centres educatius."*

BREU MOTIVACIÓ: És important destacar aquest aspecte que deixa clar l'article 144.3 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación i el punt 10 de l'article 160 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.

Article 22. Participació i dret a la informació de pares o tutors legals

- Es proposa la modificació, inici del punt 1, amb el següent redactat: *"Els pares, mares o els tutors legals dels alumnes menors d'edat, i el mateix alumne si és major d'edat, tenen dret a participar en les decisions que afectin l'orientació acadèmica i professional dels fills o de si mateix [...]".*

BREU MOTIVACIÓ: Les famílies tenen dret a participar de les decisions sobre l'orientació acadèmica i professional, que tenen implicacions de futur, i no únicament a ser oïdes. La redacció té un caire proteccionista de les competències docents que s'ha d'evitar si es pretén la participació i el suport que s'esmenten al punt 2.

Article 26. Historial acadèmic

- Es proposa la següent modificació, al punt 2:
Allà on diu: 2. L'historial acadèmic, com a mínim, ha de recollir, amb les dates corresponents:
Ha de dir: 2. L'historial acadèmic, com a mínim, ha de recollir les següents dades:

BREU MOTIVACIÓ: Correcció ortogràfica.

- Es proposa afegir un nou punt h) al punt 2, amb el següent redactat:
"h) Les dates en què s'han produït les diferents fites".

BREU MOTIVACIÓ: És el que falta del text de l'art. 32 del RD 243/2022, que regula el currículum de batxillerat i que s'ha copiat a aquest art. 3.

- Es proposa l'addició del terme "acadèmic", al darrer paràgraf del punt 3, quedant el redactat:

Aquesta qualificació ha de ser la mateixa que figura en l'expedient "*acadèmic*" per a l'àmbit corresponent.

BREU MOTIVACIÓ: Necessitat d'emprar la denominació correcta del document oficial d'avaluació que és la d'"expedient acadèmic".

Article 27. Informe personal per trasllat

- Es proposa la supressió del punt 2.

BREU MOTIVACIÓ: Es considera que el que s'exposa en el punt 2 de l'article 27 del projecte de Decret ja queda recollit en el punt 1 quan es diu: 1. En cas de trasllat abans de finalitzar l'etapa, el centre d'origen ha de trametre al centre de destinació, i a petició d'aquest centre destinatari, l'informe personal per trasllat, juntament amb una còpia de l'historial acadèmic... Si es valora necessari es podria afegir en el punt 1 el següent: "còpia impresa o electrònica autèntica".

Article 29. Tutoria i orientació

- Es proposa afegir al final del punt 2, el posat entre cometes:

[...] mantenir una "*comunicació i una*" relació permanent amb els pares, mares o tutors legals, i els mateixos alumnes quan són majors d'edat.

BREU MOTIVACIÓ: Mantenir una relació és un concepte genèric que es pot prestar a interpretacions, la paraula comunicació concreta que hi ha d'haver intercanvi d'informació amb un objectiu definit.

- Es proposa afegir, a l'inici del punt 3, el posat entre cometes:

Els centres han d'informar i orientar a l'alumnat "*i a les seves famílies*" amb la finalitat que l'elecció [...]

BREU MOTIVACIÓ: L'orientació de l'alumnat no es pot realitzar sense la participació de les famílies, tant com a responsables de la seva educació com per conèixer altres aspectes de l'alumnat que poden millorar l'orientació.

Article 30. Atenció a les diferències individuals

- Es proposa la substitució, al punt 1, els termes “condició indispensable”, per: *“dret inalienable”*

BREU MOTIVACIÓ: L'educació inclusiva és més un dret que no una condició, i un principi que regeix l'escolarització de l'alumnat que presenta necessitats educatives especials, segons el que estableix l'article 20 del RD 217/2022.

- Es proposa la modificació, del punt 3, amb la substitució del terme “promoure”, per: *“garantir”* la inclusió i assegurar el dret de *l'alumnat* a una [...]

BREU MOTIVACIÓ: L'objectiu de l'atenció individualitzada no és promoure la inclusió, sinó garantir-la.

- Es proposa modificar al punt 4 la frase: “Les mesures han de formar part del projecte educatiu de centre i [...]”, per:

“Els principis d'organització de les mesures han de formar part del projecte educatiu de centre [...]”.

BREU MOTIVACIÓ: Es considera que dins de l'àmbit del PEC han d'aparèixer els principis i no pròpiament les mesures dirigides a l'alumnat en concret.

- Es proposa suprimir, al punt 3, l'expressió “en aquesta etapa”.

BREU MOTIVACIÓ: Especificar “en aquesta etapa” implica destacar que és important fer-ho de manera particular en aquesta etapa.

- **Consideració específica** al punt 5, d'aquest article.

Es proposa que la futura regulació a què fa referència el Decret de currículum ha d'estar sustentada jurídicament amb una norma que tingui la categoria d'Ordre o de Decret. Amb l'acceptació de la modificació proposada la norma futura haurà de passar, reglamentàriament, a revisió per part del CEIB.

BREU MOTIVACIÓ: La motivació està inclosa en l'esmena.

- Es proposa substituir, al final del punt 6 c), el següent: “[...] o de les dues llengües d'aprenentatge).” Per: “[...] o de les dues llengües *oficials*).”

BREU MOTIVACIÓ: Es proposa la modificació perquè es considera convenient que s'empri la mateixa terminologia que la de l'article 33.2. del projecte de Decret.

- Es proposa canviar l'ordre dels punts 6 i 7, canviant la posició el punt 7 passaria a ser 6 i el punt 6 passaria a ser punt 7. També, al punt 6, es proposa modificar la redacció de la línia d'acord amb "[...] d'ESO es classifiquen segons la tipologia següent:"

BREU MOTIVACIÓ: Per claredat en un procediment molt sensible. Introduir "es poden" comporta indefinició. Si es vol introduir aquesta classificació als efectes de l'adopció de les mesures organitzatives i d'assignació de recursos, cal que es respecti el dictamen d'avaluació psicopedagògica i social i s'assigni una tipologia de forma unívoca.

- Es proposa afegir a la darrera frase del punt 9: "Els pares, mares o tutors legals han de col·laborar i han de ser preceptivament oïts i informats en aquest procés" el següent text:

*"Els pares, **mares** o tutors legals, i els mateixos alumnes quan són majors d'edat, han de col·laborar i han de ser preceptivament oïts, informats i **donar conformitat o no conformitat en aquest procés...**"*

BREU MOTIVACIÓ: Els pares, mares o tutors, i els mateixos alumnes quan són majors d'edat, han de ser part implicada i com a tals han de donar la conformitat o no conformitat.

- Es proposa afegir el posat entre cometes: En aquest document, "*amb la participació de les famílies*", quedaran reflectides [...]

BREU MOTIVACIÓ: L'especificitat del PEP necessita la participació de les famílies, principalment amb l'alumnat amb NEE, ja que normalment es necessita la seva col·laboració en l'aplicació de les mesures decidides. A més, per coherència amb el dret a participar de l'evolució del procés educatiu, recollit a l'article 17.2.

- Es proposa afegir al final del punt 10:
"En cas que determinats programes, assistents o aparells siguin necessaris per desenvolupar les capacitats de l'alumnat, aquests seran dotats per la Conselleria d'Educació i Universitats."

BREU MOTIVACIÓ: D'acord amb la Proposta 51 de l'informe de la comissió d'experts: "dissenyar i facilitar als centres recursos per l'aprenentatge de la lectura, comunicació oral, l'escriptura i les matemàtiques".

Article 31. Alumnes amb necessitats educatives especials

- Es proposa substituir, al punt 2, el terme "afavoreixin" pel terme "garanteixin".

BREU MOTIVACIÓ: Si volem una educació d'equitat s'ha de garantir que compten amb els recursos necessaris.

- Es proposa modificar, el final del punt 6, segons el següent redactat:
"Les administracions educatives regularan els procediments que permeten resoldre les discrepàncies que puguin sorgir, sempre tenint en compte l'interès superior del menor i la preferència que mostren les famílies."

BREU MOTIVACIÓ: Les proves per a la identificació i valoració de NEE poden tenir unes implicacions importants per a l'alumnat, pel que necessitin la conformitat de les famílies. En el cas que es consideri que no realitzar-les signifiquen un perjudici per a l'alumne hi ha altres mecanismes, de manera que es respectin els drets de l'alumne i de la família.

Article 32. Alumnes amb trastorns del desenvolupament del llenguatge i de la comunicació, d'atenció o d'aprenentatge.

- Es proposa substituir, al punt 1, "serveis d'orientació educativa", per: "equip d'orientació i suport a l'aprenentatge".

BREU MOTIVACIÓ: "Equip d'orientació i suport a l'aprenentatge" és el nom que el ROC vigent (Decret 4/2023) estableix a l'apartat c) punt 2 de l'article 54. Aquesta denominació ha de modificar-se a tot el document. Ara mateix apareix també a les pàgines 34 (dues vegades), 35, 40 i 165.

- Es proposa substituir al punt 2 el text: "La Conselleria d'Educació i Universitats ha d'establir les condicions d'accessibilitat i els recursos de suport, humans i materials, que afavoreixin l'accés al currículum [...]", per:
*"La Conselleria d'Educació i Universitats ha d'establir les condicions d'accessibilitat i **facilitar als centres** els recursos de suport educatiu, humans i materials, que **garanteixin l'accés al currículum [...]**"*

BREU MOTIVACIÓ: Segons la Proposta 51 de l'Informe de la comissió d'experts: *"facilitar als centres recursos per l'aprenentatge de la lectura, comunicació oral, l'escriptura i les matemàtiques"*. Això és igualment vàlid per a l'alumnat amb trastorns del desenvolupament del llenguatge i de la comunicació.

- Es proposa, al punt 2, la substitució del terme "afavoreixin", per: "garanteixin"

BREU MOTIVACIÓ: Equitat.

Article 33. Alumnes amb necessitats d'inclusió social

- **Disposició addicional.** Es proposa l'addició d'una disposició addicional segons l'exposat a continuació:

"La Conselleria d'Educació i Universitats revisarà durant el curs 25/26 els programes d'acollida lingüística per alumnat d'incorporació tardana i el model d'aula d'acollida, augmentant la capacitat d'atenció d'aquest alumnat. Així mateix, la Conselleria d'Educació i Universitats proporcionarà mesures i recursos que garanteixin l'ingrés d'aquest alumnat al sistema educatiu i aconseguir l'èxit educatiu."

BREU MOTIVACIÓ: D'acord amb les propostes 43, 44, 45, 46 i 47 de l'Informe Anàlisi i propostes de millora.

Article 34. Alumnes amb altes capacitats intel·lectuals

- Es proposa substituir al punt 1 l'expressió "... serveis d'orientació educativa...", per: "... equip d'orientació i suport a l'aprenentatge".

BREU MOTIVACIÓ: "Equip d'orientació i suport a l'aprenentatge" és el nom que el ROC vigent (Decret 4/2023) estableix a l'apartat c) punt 2 de l'article 54. Aquesta denominació ha de modificar-se a tot el document. Ara mateix apareix també a les pàgines 35, 40 i 165.

- Es proposa afegir al final del punt 5 el text: "S'haurà de facilitar el seu accés al servei de menjador, ajuts alimentaris i altres recursos que puguin facilitar el seu desenvolupament educatiu".

BREU MOTIVACIÓ: L'atenció educativa no es pot deslligar de la situació socioeconòmica de l'alumnat en situació de vulnerabilitat, i per això s'ha de contemplar de manera global.

Article 35. Alumnes amb condicions personals o història escolar

- Substituir "afavoreixin", per: "garanteixin"

BREU MOTIVACIÓ: Equitat.

Article 38. Cicles formatius de grau bàsic

- Es proposa eliminar el punt 3 de l'article 38 del projecte de Decret.

BREU MOTIVACIÓ: Es considera que el que s'exposa ja queda recollit en el punt 2 del mateix article quan es diu: "[...] la incorporació a un cicle formatiu de grau bàsic si compleixen les condicions establertes per la normativa que desenvolupa l'ordenació del sistema de formació professional."

Article 39. Alumnes en situació personal extraordinària en centres educatius de persones Adultes

- Es proposa la modificació del punt 3, segons el següent redactat:

"[...] signat per l'alumne i els seus pares, mares o tutors legals, perquè l'admissió es faci efectiva. En aquest procés l'alumne i la seva família ha de comptar amb l'acompanyament i assessorament de l'orientador del centre per a prendre la decisió més adequada per continuar la seva formació."

BREU MOTIVACIÓ: Es considera necessari que el "compromís" estigui també signat pels seus pares, mares o tutors legals, ja que és un alumne menor d'edat. També en el procés d'acompanyament i d'orientació també és necessari citar la participació de la família de l'alumne.

Article 40. Autonomia dels centres

- Es proposa una nova redacció de l'article 32 afegint alguns paràgrafs, modificant la seva numeració, amb el següent text:

"1. La Conselleria d'Educació i Universitats ha de facilitar als centres l'exercici de la seva autonomia pedagògica, d'organització i de gestió, en els termes recollits en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a la llei 1/2022, de 8 de març d'Educació de les Illes Balears i en el Decret 4 / 2023, de 13 de febrer.

2. Els centres han de concretar o adaptar els currículums i incorporar aquesta concreció o adaptació en el seu projecte educatiu, que ha d'impulsar i desenvolupar els principis, objectius i metodologia propis d'un aprenentatge competencial orientat a l'exercici d'una ciutadania activa.

3. La Conselleria d'Educació i Universitats ha de contribuir al desenvolupament del currículum i ha d'afavorir l'elaboració de models oberts de programació i de materials didàctics que atenguin les diferents necessitats educatives de l'alumnat sota els principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA).

4. Així mateix, ha d'impulsar que els centres estableixin mesures de flexibilització en l'organització de les matèries, els ensenyaments, els espais i els temps i promogui alternatives metodològiques, a fi de personalitzar i millorar la capacitat d'aprenentatge i els resultats de tot l'alumnat.

5. Igualment, els centres han de promoure compromisos educatius amb els pares, **mares** o tutors legals dels seus alumnes en els quals s'hi consignin les activitats que els integrants de la comunitat educativa es comprometen a desenvolupar per facilitar el progrés acadèmic i educatiu de l'alumnat.

6. Els centres poden adoptar en l'exercici de la seva autonomia les-experimentacions innovacions pedagògiques, programes educatius, plans de treball, formes d'organització, normes de convivència i ampliacions del calendari escolar o de l'horari lectiu de matèries o àmbits. D'acord amb el punt 4 de l'article 120 i l'article 141 de la LOE, s'han d'avaluar els processos d'ensenyament i aprenentatge i els seus resultats. Aquests processos s'han d'avaluar anualment i s'han d'incloure en la memòria de final de curs, on hi han de quedar reflectits els resultats d'aquestes avaluacions per determinar-ne la seva continuïtat, modificació o finalització. La Conselleria d'Educació i Universitats ha de regular, amb el desplegament d'una **Ordre**, aquesta avaluació.

7. La Conselleria d'Educació i Universitats ha de potenciar i promoure l'autonomia dels centres que en depenen, de manera que els seus recursos econòmics, materials i humans puguin adequar-se als plans de feina i d'organització que elaborin, una vegada que hagin estat convenientment avaluats i valorats.

8. Per garantir la continuïtat del procés de formació i una transició i evolució positiva des de l'educació primària a l'educació secundària obligatòria i des d'aquesta a batxillerat, la Conselleria d'Educació i Universitats i els centres han d'establir mecanismes per afavorir la coordinació entre les diferents etapes.

9. Els centres sostinguts amb fons públics han de retre comptes dels resultats obtinguts al consell escolar del centre, tenint en compte el que es preveu en l'article 160 de la Llei 1/2022, sobre l'avaluació dels centres educatius.

Article 41. Programacions didàctiques

- Es proposa una nova redacció del punt 3 de l'article 41 amb el següent text:

3. Les programacions didàctiques de cada matèria o àmbit i, partint de la concreció curricular del centre, han d'incloure els elements següents:

- a) Els criteris d'avaluació de les competències específiques i de cada matèria o àmbit per a cada curs.*
- b) Els sabers bàsics seqüenciats per a cada curs. La graduació d'aquests sabers, la seva programació i seqüenciació no ha de seguir necessàriament un ordre cronològic determinat, sinó que ha d'adaptar-se a les intencions didàctiques i formatives que marqui l'alumnat en cada cicle.*
- c) Les situacions d'aprenentatge.*
- d) Principis dels processos i instruments d'avaluació de la matèria o àmbit.*
- e) Elements transversals establerts en la concreció curricular.*
- f) Mesures específiques DUA per garantir la inclusió.*
- g) Activitats complementàries.*

BREU MOTIVACIÓ: Mantenir les programacions didàctiques per matèria o àmbit i curs tot i que han d'estar basades en la concreció curricular del centre i Supervisades del centre i supervisades pels departaments didàctics o àmbits de coordinació didàctica. Els punts c), d) i h) de la proposta d'esborrany, formen part de la Concreció Curricular i, per tant, no cal repetir-los en la programació didàctica. El punt e) de la proposta d'esborrany, forma part del Pla d'atenció a la diversitat i, en conseqüència, no cal repetir-lo en la programació didàctica.

- Es proposa la supressió al punt 6, de la següent expressió: "[...], de manera consensuada i justificada, [...]".

BREU MOTIVACIÓ: Els equips docents i els àmbits de coordinació didàctica o departaments de coordinació didàctica o de família professional són òrgans col·legiats de coordinació docent, segons l'article 54.2. del Decret 4/2023, per la qual cosa les decisions que es prenguin han de ser per majoria dels vots d'acord amb la Llei 40/2015 secció 3a del capítol II (Art. 17.5. de Ley 40/2015, d'1 d'octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público). No es pot establir el "consens".

- Es proposa la modificació al final del punt 6 segons el següent redactat: "[...] és el responsable *de conèixer i coordinar* les adaptacions que es puguin proposar."

BREU MOTIVACIÓ: S'ha de tenir en compte que les adaptacions de les Programacions Didàctiques són responsabilitats dels àmbits o departaments de coordinació didàctica, les direccions dels centres n'han de tenir coneixement i coordinar-les.

- Es proposa la següent modificació al punt 7:

Allà on diu: A final de curs s'ha d'avaluar el grau d'assoliment de les programacions didàctiques i introduir-hi les modificacions que correspongui de cara a la programació del pròxim curs.

Ha de dir: A final de curs s'ha d'avaluar "el *desenvolupament o implementació*" de les programacions didàctiques i introduir-hi les modificacions que correspongui cara a la programació del proper curs."

BREU MOTIVACIÓ: Consideram que amb l'aportació es dona més sentit el que vol expressar la norma. Si es considera es pot triar una de les dues opcions proposades: desenvolupament i implementació.

Article 42. Unitats de programació

- Es proposa substituir de forma exhaustiva el terme “Unitats de programació”, per terme: “Situacions d'aprenentatge”.

BREU MOTIVACIÓ: Una planificació de la docència fonamentada, com estableix l'apartat 2 de l'article 12 del RD 217/2022, que té el caràcter de normativa bàsica, en el disseny i desplegament de situacions d'aprenentatge no requereix afegir un instrument programàtic suplementari. Tots els elements que incorpora el punt 2 de l'article 34 d'aquest projecte de Decret (sabers bàsics, la seqüència d'activitats, els criteris d'avaluació associats, les mesures d'atenció a les necessitats individuals, les estratègies didàctiques i metodològiques i els recursos) poden formar part i, de fet, ja en formen part en la normativa vigent, de les situacions d'aprenentatge.

Article 43. Coordinació entre etapes

- Es proposa la modificació dels punts 4 i 3 segons el següent:

Allà on diu: 4. El pla ha d'incloure, a més de l'intercanvi d'informació sobre els alumnes, mesures per facilitar-ne la transició entre centres i per enfortir la comunicació i la continuïtat educativa entre etapes, així com les dades més rellevants pel que fa a les mesures educatives implementades per als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.

Ha de dir: 3. Els centres d'educació secundària han de dissenyar un pla específic de coordinació pedagògica juntament amb els centres d'educació primària adscrits.

Aquest pla:

- a) Ha de ser elaborat conjuntament pels centres implicats, sota la coordinació dels equips directius, i amb el suport dels equips d'orientació i de suport a l'aprenentatge (Decret 4/2023 de 13 de febrer, i amb l'assessorament del departament d'inspecció educativa.
- b) Ha de preveure l'intercanvi d'informació rellevant sobre l'alumne, mesures per facilitar-ne la transició entre centres i accions per millorar la comunicació entre les etapes educatives.
- c) Ha de formar part del projecte educatiu de cada centre.

BREU MOTIVACIÓ: L'aportació està basada en el que s'exposa al punt 1 de l'Article 35 del projecte de Decret d'educació primària.

Article 44. Materials didàctics

- Es proposa la modificació del punt 1 (Correspon [...] Universitats). En aquest sentit, els centres vetllaran perquè el material didàctic fomenti i respecti els principis recollits a l'article 6 d'aquest decret.

BREU MOTIVACIÓ: Amb la remissió al mateix articulat s'amplia l'abast que ha de tenir el material. Els valors mediambientals i d'igualtat són importants, però també ho són la resolució pacífica de conflictes, l'educació afectiva, la corresponsabilitat... Amb aquesta referència també s'inclou la defensa i respecte al patrimoni cultural de les nostres illes, entre moltes altres qüestions. Els centres han de determinar ells materials a partir de la seva realitat si volem incidir amb les necessitats que es puguin detectar i que són diferents entre els centres i entre els nivells educatius d'un mateix centre. No cal fer referència a normativa concreta sinó al seu esperit, que respecte a la igualtat i la violència de gènere està contingut a l'art. 6 d'aquest decret. Posats a citar normativa, també es podria fer referència a la LOPIVI de l'any 2021 i a altres normes, però entenem que aquest no és l'objectiu de l'articulat del decret de currículum d'acord amb el que estableix l'article 30 de la Ley Orgánica 8/2021, de 4 de junio, de protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia.

- Es proposa afegir al punt 3 el següent redactat:
"Els centres educatius han d'implementar programes de reutilització de llibres de text i consulta, de manera coherent i ajudant als objectius de conservació del medi ambient i de solidaritat i sostenibilitat, que estableix aquest Decret."

BREU MOTIVACIÓ: En coherència amb l'Art. 7 Objectius 18. [...] conservació i millora del medi ambient 19. Contribuir [...] a un món més just, solidari, igualitari i sostenible.

Article 45. Recursos

- **Consideració específica** al punt 2:
Es considera necessari afegir la següent proposta: "El CEIB insta a la CEU a fer efectiu de manera urgent el pla de reducció progressiva de les ràtios màximes que especificava la Disposició addicional tercera de la Llei 1/2022, què establia en un termini de 2 anys i estimava en, almenys, un 10%."

BREU MOTIVACIÓ: Donar resposta al que determinava la LEIB

- Es proposa substituir al punt 2 el terme "trenta", per: "vint-i-cinc".

BREU MOTIVACIÓ: Per donar compliment a la reducció progressiva de ràtios que preveu la Llei 1/2025 en el moment que entri en vigor aquest projecte de Decret.

Article 47. Atribució docent

- Es proposa l'addició al punt 3 del RD 187/2023

BREU MODIFICACIÓ: És un RD que modifica el RD 860 /2010

Disposició addicional primera. Gènere

- **Disposició addicional.** Es proposa l'addició d'una nova disposició segons el redactat a continuació:

“La CEU programarà formació en estratègies didàctiques que afavoreixin la personalització dels aprenentatges per a cadascun dels alumnes, ateses les necessitats dels centres. Igualment, presentarà en el termini d'un any un pla de formació en didàctica per la matèria de matemàtiques pels docents perquè coneguin i facin servir amb total aprofitament les propostes metodològiques que vagin en la direcció d'aquest currículum.”

BREU MOTIVACIÓ: D'acord amb la proposta 42 de l'informe del comitè d'experts i la necessitat de canviar metodologies en l'ensenyament de les matemàtiques que complementin l'augment de sessions. PROPOSTA 42: oferir formació en estratègies didàctiques que afavoreixin la personalització dels aprenentatges per a cadascun dels alumnes, ateses les necessitats dels centres.

Disposició addicional vuitena. Nombre màxim d'alumnes per aula

- Es proposa fer una addició al primer paràgraf, d'acord amb l'exposat a continuació:

Tenint en compte el que disposa 45.2 d'aquest Decret, i d'acord amb l'apartat 2 de l'article 87 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, “la Conselleria d'Educació i Universitats” pot autoritzar un increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula en els [...]

BREU MOTIVACIÓ: Es considera necessari especificar qui és el responsable d'autoritzar l'increment. A la LOMLOE, a l'article 87, es fa referència a les “Administracions educatives”.

Disposició addicional novena. Atribució docent dels professors de l'especialitat de Llengua Catalana i Literatura

- Es proposa la supressió del projecte de Decret el següent text:

“Disposició addicional novena Atribució docent dels professors de l'especialitat de Llengua Catalana i Literatura La matèria de Llengua Catalana i Literatura de l'ESO l'han d'impartir els docents de l'especialitat de Llengua Catalana i Literatura.”

BREU MOTIVACIÓ: El que s'exposa a la Disposició addicional ja està recollit en el punt 4, de l'article 47, del projecte de Decret.

Disposició final primera. Modificació del Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

- Es proposa la modificació, al punt 2 a) i b), segons el següent redactat:

Allà on diu:

- a) [...] contribueixin a estimular la capacitat d'aprenentatge dels alumnes i
- b) les seves habilitats i potencialitats personals.

Ha de dir:

- a) [...] contribueixin a estimular la capacitat d'aprenentatge de l'alumnat i les seves habilitats i potencialitats personals.

BREU MOTIVACIÓ: Correcció formal del text normatiu.

- Es proposa substituir el text del punt 1, Article 13. Situacions d'aprenentatge pel text de l'article 5 d'aquest projecte de Decret i que coincideix amb la que apareix a l'apartat f) de l'article 2 del RD 217/2022, que té el caràcter de normativa bàsica:

"i) Situacions d'aprenentatge: són situacions i activitats que impliquen el desplegament, per part de l'alumnat, d'actuacions associades a competències clau i específiques i contribueixen a la seva adquisició i desenvolupament."

- Es proposa substituir, al punt 2, Article 13. Situacions d'aprenentatge, la forma verbal "poden" per "han de", el redactat resultant seria:

"L'equip o els equips docents d'un nivell o d'un cicle en els ensenyaments d'educació infantil i educació primària i els àmbits o departaments de coordinació didàctica o de família professional en l'ESO, batxillerat i formació professional, en funció de les característiques de les àrees, matèries, àmbits o mòduls que imparteixin i la seva planificació docent, han de dissenyar situacions d'aprenentatge."

BREU MOTIVACIÓ: D'acord amb el que estableixen els reials decrets d'ordenació i ensenyaments mínims de totes les etapes (apartat 3 de l'article 9 del RD 95/2022; apartat 2, de l'article 10 del RD 157/2022; apartat 2, de l'article 12 del RD 217/2022; apartat 2 de l'article 17 del RD 243/2022), que tenen el caràcter de normativa bàsica.

- Es proposa la modificació, al punt 2, Article 14. Programacions didàctiques, segons el següent:

Allà on diu: 2. En els ensenyaments d'educació infantil i educació primària cada equip docent o equip de cicle, i en l'ESO, batxillerat i formació professional cada àmbit o

departament de coordinació didàctica o de família professional, ha d'elaborar la programació didàctica [...]

Ha de dir: 2. En els ensenyaments d'educació infantil i educació primària cada equip de cicle, i en l'ESO, batxillerat i formació professional cada àmbit o departament de coordinació didàctica o de família professional, ha d'elaborar la programació didàctica [...]

BREU MOTIVACIÓ: A les etapes d'Educació Infantil i d'Educació Primària es considera que el responsable de l'elaboració de la Programació Didàctica ha de ser l'equip de cicle per donar sentit i continuïtat als ensenyaments que es treballen en el cicle.

- Es proposa una nova redacció del punt 3 de l'article 41 amb el següent text:

3. Les programacions didàctiques de cada matèria o àmbit i, partint de la concreció curricular del centre, han d'incloure els elements següents:

- a) Els criteris d'avaluació de les competències específiques i de cada matèria o àmbit per a cada curs.*
- b) Els sabers bàsics seqüenciats per a cada curs. La graduació d'aquests sabers, la seva programació i seqüenciació no ha de seguir necessàriament un ordre cronològic determinat, sinó que ha d'adaptar-se a les intencions didàctiques i formatives que marqui l'alumnat en cada cicle.*
- c) Les situacions d'aprenentatge.*
- d) Principis dels processos i instruments d'avaluació de la matèria o àmbit.*
- e) Elements transversals establerts en la concreció curricular.*
- f) Mesures específiques DUA per garantir la inclusió.*
- g) Activitats complementàries.*

BREU MOTIVACIÓ: Mantenir les programacions didàctiques per matèria o àmbit i curs tot i que han d'estar basades en la concreció curricular del centre i Supervisades del centre i supervisades pels departaments didàctics o àmbits de coordinació didàctica. Els punts c), d) i h) de la proposta d'esborrany, formen part de la Concreció Curricular i, per tant, no cal repetir-los en la programació didàctica. El punt e) de la proposta d'esborrany, forma part del Pla d'atenció a la diversitat i, doncs, no cal repetir-lo en la programació didàctica.

- Es proposa afegir al punt 3, Article 14. Programacions didàctiques, el terme “mòdul”. El redactat resultant seria el següent:

“Les programacions didàctiques de cada àrea, àmbit, matèria o *mòdul* han d'incloure, com a mínim, els elements següents:”

BREU MOTIVACIÓ: S'ha de fer referència a les programacions didàctiques dels mòduls, ja que també es parla dels ensenyaments de formació professional.

- Es proposa l'addició dels termes “*matèria i mòdul*”, al punt 3 a), Article 14. Programacions didàctiques el redactat resultant seria el que es detalla a continuació:

a) Les competències específiques i els criteris d'avaluació de l'àrea, “*de la matèria*”, de l'àmbit o “*del mòdul*” per a tot el curs.

BREU MOTIVACIÓ: S'ha d'especificar matèria i mòdul, ja que queden recollits en el punt 2 de l'article que es vol modificar.

- Es proposa la modificació al punt 3 b), Article 14, allà on diu: “unitats de programació” ha de dir “situacions d'aprenentatge”.

BREU MOTIVACIÓ: D'acord amb el que estableixen els reials decrets d'ordenació i ensenyaments mínims de totes les etapes (apartat 3 de l'article 9 del RD 95/2022; apartat 2, de l'article 10 del RD 157/2022; apartat 2, de l'article 12 del RD 217/2022; apartat 2 de l'article 17 del RD 243/2022), que tenen el caràcter de normativa bàsica, les situacions d'aprenentatge com a forma d'organitzar el currículum i, per tant, s'han de considerar preceptives. Parlar d'unitats de programació és afegir un element nou i redundant que, a parer nostre està resolt amb les situacions d'aprenentatge.

- Es proposa la modificació al punt 3 g), Article 14, allà on diu: “Activitats complementàries i extraescolars” ha de dir “Activitats complementàries”

BREU MOTIVACIÓ: Les activitats extraescolars són les que es desenvolupen fora de l'horari lectiu i són voluntàries.

- Es proposa l'addició al punt 7 de la Disposició final primera, del terme “mòduls”, resultant el següent redactat:

La programació general anual recull els aspectes relatius a l'organització i el funcionament del centre, inclosos els projectes, la programació didàctica de les àrees, matèries, àmbits o “*mòduls*” i tots els plans d'actuació acordats per al curs, i [...]

BREU MOTIVACIÓ: S'ha de fer referència a les programacions didàctiques dels mòduls, ja que també es parla dels ensenyaments de formació professional.

- Es proposa la següent modificació, al punt 8 l) de la Disposició final primera: Allà on diu: “Les programacions didàctiques de les diferents àrees, matèries, àmbits i mòduls.”
Ha de dir: “Les programacions didàctiques de les diferents àrees, matèries, àmbits o mòduls.”

BREU MOTIVACIÓ: Correcció ortogràfica. També per exposar el text de la mateixa forma que es fa en el punt 2, de l'article 14, del Decret 4/2023...

- Es proposa afegir després del punt 8 de la Disposició final primera, el següent:
Nova redacció al punt 7 de l'Article 20. Avaluació dels centres del Decret 4/2023 de 23 de febrer.

“En finalitzar cada curs, l'equip directiu, el claustre i el consell escolar han d'avaluar el funcionament del centre i el grau de compliment de la programació general anual. Les conclusions més rellevants i les propostes de millora s'han de recollir en una memòria que passarà a aprovació del claustre i, amb posterioritat, del consell escolar, sense perjudici de les competències que el claustre del professorat té atribuïdes respecte de tots els aspectes pedagògics.”

BREU MOTIVACIÓ: És necessari que la normativa especifiqui, que tal com es fa amb la PGA, que passa a aprovació del claustre i del consell escolar, també ha de passar, a final de curs, per aquests mateixos òrgans col·legiats, l'aprovació de la memòria. És una qüestió que ha de quedar recollida a la normativa, ja que a la majoria dels centres ja es du a terme el procediment d'aprovació de la Memòria. El text que es proposa incorporar és el següent: “[...] que passarà a aprovació del claustre i, en posterioritat, del consell escolar, sense perjudici de les competències que el claustre del professorat té atribuïdes respecte de tots els aspectes pedagògics.”

- Es proposa afegir una nova redacció a l'apartat a) de l'Article 46 Competències del consell escolar, del Decret 4/2023 de 23 de febrer. La nova redacció és la següent:

“a) Aprovar i avaluar el projecte educatiu, la programació general anual, la memòria, el projecte lingüístic, el projecte de gestió, les normes d'organització, funcionament i convivència del centre, i altres projectes que en el seu moment determini la Conselleria d'Educació i Universitats, sense perjudici de les competències que el claustre del professorat té atribuïdes respecte de tots els aspectes pedagògics.”

BREU MOTIVACIÓ: És necessari que la normativa especifiqui, que entre les competències del Consell escolar també ha d'estar, tal com es fa amb la PGA, l'aprovació de la memòria. És una qüestió que ha de quedar recollida a la normativa ja que a la majoria de centres ja es du a terme el procediment d'aprovació de la Memòria per part del Consell escolar. El text que es proposa incorporar és el següent: “la memòria”.

- Es proposa l'addició d'una nova redacció a l'apartat c) de l'Article 52 Competències del claustre del professorat, del Decret 4/2023 de 23 de febrer. La nova redacció és la següent:

“c) Analitzar, aprovar i avaluar la concreció curricular i els aspectes educatius dels projectes, de la programació general anual i de la memòria; decidir les possibles modificacions tenint en compte el que estableix el projecte educatiu i les avaluacions realitzades, i valorar la programació general anual i la memòria final de curs abans de la presentació al consell escolar.”

BREU MOTIVACIÓ: És necessari que la normativa especifiqui, que entre les competències del Claustre del Professorat també ha d'estar, tal com es fa amb la PGA, l'aprovació de la memòria.

És una qüestió que ha de quedar recollida a la normativa, ja que a la majoria dels centres ja es du a terme el procediment d'aprovació de la Memòria per part del Claustre de Professorat.

El text que es proposa incorporar és el següent: "i de la memòria".

Ortogràficament, si s'accepta l'aportació, s'ha d'eliminar la "i" que va davant de la "programació general anual".

- Substituir: "Garantir que cada docent proporcioni a l'alumnat i a les seves famílies informació relativa a la programació didàctica de la matèria que imparteix, amb especial referència als sistemes de qualificació." Per "Garantir que cada docent proporcioni a l'alumnat i a les seves famílies informació relativa a la matèria que imparteix, amb especial referència a les competències específiques i als criteris i eines d'avaluació".

BREU MOTIVACIÓ: Redueix excessivament l'avaluació a la qualificació i dona poca importància a elements clau de la programació.

- Es proposa la modificació a la nova redacció de l'apartat b) dels punts 7 i 9 de l'article 59 del Decret 4/2023 de 13 de febrer, allà on diu: "unitats de programació", ha de dir: "situacions d'aprenentatge".

BREU MOTIVACIÓ: D'acord amb el que estableixen els reials decrets d'ordenació i ensenyaments mínims de totes les etapes (apartat 3 de l'article 9 del RD 95/2022; apartat 2, de l'article 10 del RD 157/2022; apartat 2, de l'article 12 del RD 217/2022; apartat 2 de l'article 17 del RD 243/2022), que tenen el caràcter de normativa bàsica. El Reial decret 217/2022, estableix les situacions d'aprenentatge com a forma d'organitzar el currículum i, per tant, s'han de considerar preceptives. Parlar d'unitats de programació és afegir un element nou i redundant que, a parer nostre està resolt amb les situacions d'aprenentatge.

- Es proposa suprimir l'apartat 18 de la Disposició final primera.

BREU MOTIVACIÓ: L'apartat b) de l'article 59 ja inclou la contribució d'aquests òrgans col·legiats de coordinació docent a la memòria anual.

És superflu haver de redactar un nou document. Les contribucions a la memòria anual que facin aquests òrgans queden ja enregistrades a les actes de les reunions. Els àmbits o departaments de coordinació didàctica o de família professional són òrgans col·legiats de coordinació docent, com estableix el Decret 4/2023 a l'article 54, per tant, s'hi han d'aplicar les normes relatives als òrgans col·legiats de la secció 3a del capítol II de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. Això

comporta l'obligació, per part de l'òrgan col·legiat d'elevar una acta de les reunions (article 18).

Disposició final tercera. Calendari d'implantació

- Es proposa a la Disposició final tercera substituir "2025-2026", per: "2026-2027"

BREU MOTIVACIÓ: En coherència a la petició que cinc entitats professionals docents varen fer a la Mesa de docents quan la Conselleria d'Educació i Universitats va anunciar la disposició dels primers esborranys. L'entrada en vigor el curs 2026-2027 permetria una millor planificació i ajustament progressiu dels recursos necessaris, així com una adaptació més efectiva del personal docent i dels centres educatius. Això permetria que els docents i la comunitat educativa pugui disposar del temps necessari per dur a terme una anàlisi profunda i una avaluació de les necessitats educatives i garantir una participació real i efectiva de la comunitat educativa en tot el procés. Cal tenir en compte que la mitjana dels cicles de reforma curricular en els països de l'OCDE és de 9,5 anys. "Si les reformes curriculars basculen des d'un sentit a un altre, la recerca necessària per mesurar l'impacte d'un currículum no és possible. Aquesta consideració ens hauria de dur cap a la necessitat de fer més recerca per a un disseny d'un currículum més sistemàtic. També per guanyar la confiança i la participació dels agents principals de la reforma i així reduir els desfasaments entre el reconeixement de la situació, la presa de decisions, la seva implementació i, conseqüentment, el seu impacte." OECD "What Students Learn Matters: Towards a 21st Century Curriculum (2020).

ANNEX 2. Matèries de l'educació secundària

- **Consideració específica** davant la necessitat d'un índex per a l'Annex 2. "Es proposa la incorporació d'un índex a l'inici de l'Annex 2. La seva extensió fa altament recomanable aquesta mesura per facilitar-ne la consulta."

- **Consideració específica a l'Annex 2.**
Es proposa modificar la frase introductòria a l'apartat de sabers bàsics, per a cada matèria o àmbit d'aquest currículum, segons el següent text:

"Es concreten a continuació a nivell orientatiu els sabers bàsics organitzats en blocs."

BREU MOTIVACIÓ: Es considera necessari especificar que aquests sabers són a nivell orientatiu.

- Es proposa l'addició, en la posició que pertorqui d'aquest annex, del següent contingut:

"Incorporar les matèries de Taller de ciències experimentals, Taller lingüístic i Taller de matemàtiques."

BREU MOTIVACIÓ: Les competències específiques amb els descriptors connectats amb les competències clau, els criteris d'avaluació i els sabers bàsics de les matèries s'han d'explicitar a l'annex 2 del projecte de Decret per tal que els centres puguin concretar-ne el currículum. Els descriptors de cada una de les competències específiques amb les competències clau serveixen per poder valorar, a final de cada curs i al final de l'etapa el grau del seu desenvolupament. L'oferta de les matèries optatives l'ha de regular l'Administració educativa, d'acord el que estableix l'apartat 4 de l'article 8 del RD 217/2022.

- Es proposa afegir una **Competència específica adicional** (8) a la matèria Economia i Emprenedoria, Annex 2 Matèries de l'educació secundària, s'aporta a continuació la proposta de redacció de la competència, text justificatiu i descriptors de connexió amb les competències clau:

"CE: Analitzar la realitat socioeconòmica de les Illes Balears i reconèixer-ne la importància dins Espanya i Europa, així com conèixer la realitat econòmica de la seva localitat i promoure actituds de compromís i participació en la millora de l'entorn econòmic i social més proper. Una vegada que l'alumnat ha estudiat els fonaments bàsics de l'economia, des d'un punt de vista micro i macroeconòmic, com també els principals problemes econòmics, cal que coneguin la realitat socioeconòmica més propera, la de la seva regió, amb les seves característiques peculiars, aspectes claus i deficiències. L'alumnat ha de ser conscient de les oportunitats que ofereixen les Illes Balears, els sectors econòmics més rellevants en la seva economia i han d'actuar com a protagonistes en els aspectes socials, culturals i econòmics de la comunitat. Així mateix, també s'han d'implicar en el seu desenvolupament i integració amb la resta del país i de la Unió Europea. Conèixer les activitats agrícoles i ramaderes que sustenten el sector primari, el teixit industrial, comercial i de serveis, sobretot el turisme en ser la principal activitat econòmica de la nostra regió, propiciarà en l'alumnat adoptar actituds de responsabilitat i implicació amb la societat i l'economia balear de la qual formen part. A més a més, l'alumnat necessita conèixer el seu entorn, no només a través de fonts secundàries (llibres, publicacions, estadístiques, internet...), sinó també a través de fonts primàries, aconseguint per ell mateix la informació del seu entorn més proper, interactuant directament i personalment, mitjançant la visita a institucions, empreses i associacions locals, obtenint informació de primera mà, en entrevistar agents socials i econòmics de la seva localitat. La recopilació i anàlisi d'aquesta informació és essencial perquè l'alumnat pugui comprendre la problemàtica social i econòmica dels seus veïnats i així poder assumir comportaments responsables i ètics de col·laboració i participació en la millora, desenvolupament i progrés de la seva localitat. Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors; CCL2, CCL3, CCL5, CD1, CPSAA1, CC1, CC2, CC3, CC4, CE1."

BREU MOTIVACIÓ: Per tal de complementar la matèria.

- Es proposa l'addició als Criteris d'avaluació de la matèria d'Economia i Emprenedoria, Annex 2, dels "criteris d'avaluació" corresponents a la Competència específica addicional (8), proposada a una esmena anterior.

"CE8: Analitzar la realitat socioeconòmica de les Illes Balears i reconèixer-ne la importància dins Espanya i Europa, així com conèixer la realitat econòmica de la seva localitat i promoure actituds de compromís i participació en la millora de l'entorn econòmic i social més proper.

CA 1. Valorar la importància de la política actual i Europea en el desenvolupament econòmic de les Illes Balears.

CA 2. Identificar les fortaleeses i oportunitats de les Illes Balears, així com les principals barreres per assolir la convergència amb les regions més desenvolupades.

CA 3. Prendre consciència de la situació relativa de les Illes Balears dins de la Unió Europea en qüestions com infraestructures, desenvolupament tecnològic o nivell d'ocupació.

CA 4. Usar diferents fonts d'informació tant primàries com secundàries per conèixer la realitat econòmica i social de la localitat.

CA 5 Posar en pràctica habilitats socials de comunicació per acostar-se a les institucions i organitzacions de l'entorn més proper, i conèixer i valorar la feina de les persones que hi treballen.

CA 6. Detectar i analitzar la problemàtica econòmica i social de la localitat i proposar solucions de millora."

BREU MOTIVACIÓ: Per a poder valorar el grau de desenvolupament de la Competència específica proposada a una esmena anterior (8) de la matèria Economia i empenedoria.

- Es proposa afegir "un nou bloc de sabers bàsics" a l'Annex 2 de la matèria d'Economia i Emprenedoria, dins de l'apartat de Sabers bàsics. Aquest nou bloc correspon a la Competència específica addicional (8), tal com s'ha proposat anteriorment.

"C. ECONOMIA REGIONAL

- Dades de l'economia de les Illes Balears.
- Institucions regionals.
- Pressupost regional.
- Importància dels fons europeus a les Illes Balears.
- El paper de les infraestructures per al desenvolupament regional.
- Anàlisi dels sectors econòmics.
- El turisme a les Illes Balears, actualitat i futur: problemàtica i recerca de la diversificació, sostenibilitat i desestacionalització.

D. ECONOMIA LOCAL

- Dades econòmiques de la localitat (PIB per sectors econòmics, renda

per càpita, deute per càpita local, població activa i aturada...)

- Institucions, empreses i organitzacions locals (Ajuntament, entitat financera, cooperatives agràries, supermercat o petit negoci, organitzacions empresarials, ONG...).
- Compromís amb l'economia local (consum km 0, comportaments cívics de cura i conservació del patrimoni públic i comú, col·laboració amb entitats locals de millora de l'entorn social...).

BREU MOTIVACIÓ: Per tal que puguin ser mobilitzats en el desenvolupament de la competència específica (8) proposada en una anterior esmena de la matèria Economia i emprenedoria.

- Es proposa l'addició a la Competència específica CA 1.3, Criteris d'avaluació de la matèria Igualtat de Gènere, Annex 2, del verb "*escriure*" quedant el següent redactat:

"- Parlar i *escriure* sempre emprant un llenguatge inclusiu."

BREU MOTIVACIÓ: En el llenguatge inclusiu, l'expressió oral, la lectura i l'escriptura són processos connectats que han d'evolucionar en la mateixa direcció. Només integrant a totes les persones en les nostres paraules, és possible construir una societat més igualitària.

ANNEX 3. Relació entre alguns elements de concreció curricular

- Es proposa la supressió, a l'esquema inicial de l'Annex 3, de la línia de quadres d'unitats de programació del gràfic (Programació d'aula) i passar directament a les Situacions d'aprenentatge.

BREU MOTIVACIÓ: L'apartat 2 de l'article 12 del Reial decret 217/2022 estableix les situacions d'aprenentatge com a forma d'organitzar el currículum i, per tant, s'han de considerar preceptives.

Per altra banda, l'apartat 10 de l'article 15 del RD 217/2022 estableix la promoció de l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos, accessibles i adaptats a les diferents situacions d'aprenentatge que permetin la valoració objectiva de tot l'alumnat garantint-se, així mateix, que les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adaptin a les necessitats de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

- Es proposa modificar, al tercer paràgraf de la introducció de l'Annex 3, allà on diu: "unitats de programació", ha de dir: "**situacions d'aprenentatge**".

BREU MOTIVACIÓ: L'apartat 2 de l'article 12 del Reial decret 217/2022, estableix les situacions d'aprenentatge com a forma d'organitzar el currículum i, per tant, s'han de considerar preceptives.

ANNEX 4. Situacions d'aprenentatge

- Es proposa una nova redacció de l'ANNEX 4 amb el següent redactat:

“Les situacions d'aprenentatge són instruments de disseny curricular que, a partir de la concreció curricular del centre, integren tots els elements que formen part del procés d'ensenyament-aprenentatge competencial en el marc del currículum de les matèries. Impliquen el desplegament per part de l'alumnat d'actuacions associades a competències clau i competències específiques, que contribueixen a l'adquisició i desenvolupament d'aquestes, afavorint el desenvolupament d'una metodologia didàctica que reconegui a l'alumnat com a agent del seu propi aprenentatge.

El plantejament de les situacions d'aprenentatge respon al requeriment de les administracions educatives d'afavorir el desenvolupament del currículum mitjançant l'elaboració de models oberts de programació docent que puguin atendre les necessitats de l'alumnat, tal com s'exposa en el punt 3 de l'article 121 de la LOE. Les situacions d'aprenentatge es despleguen i implementen en forma de programacions d'aula.

Les situacions d'aprenentatge representen una eina eficaç mitjançant tasques i activitats significatives i rellevants per a resoldre problemes de manera creativa i cooperativa reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat. Des d'aquesta perspectiva, les situacions d'aprenentatge afavoreixen l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits, promovent el raonament.

Les situacions d'aprenentatge parteixen d'una proposta, a partir de la qual l'equip docent ha d'acompanyar l'alumne en el seu procés de desenvolupament, ha de dissenyar els escenaris que facilitin i potenciïn l'aprenentatge, i adoptar i ajustar els recursos necessaris en resposta a les seves necessitats i interessos. Aquests escenaris han d'afavorir que l'alumnat vagi assumint autonomia i responsabilitats individuals i col·lectives.

Han de presentar reptes que es puguin adaptar a les capacitats individuals de l'alumnat i al seu nivell maduratiu i proporcionar les condicions que els puguin encoratjar a valorar críticament el seu propi procés d'aprenentatge i el seu treball, tot facilitant així una avaluació formativa.

Són exemples de situacions d'aprenentatge tasques per donar respostes a preguntes relacionades amb l'entorn que ens envolta que l'alumnat pugui resoldre mitjançant el treball de coneixements interdisciplinaris fomentant les seves habilitats comunicatives i la seva capacitat per argumentar, raonar i investigar.

Així plantejades, les situacions d'aprenentatge constitueixen un component que, alineat amb els principis del Disseny Universal per a l'Aprenentatge, permet aprendre a aprendre i establir les bases per a l'aprenentatge durant tota la vida.

Les situacions han de partir del plantejament d'uns objectius clars i precisos que integrin diversos sabers bàsics.

A més, han de proposar escenaris que afavoreixin diferents tipus d'agrupaments, des del treball individual al treball en grups, permetent que l'alumnat vagi assumint

responsabilitats personals progressivament i actuï de manera cooperativa en la resolució creativa del repte plantejat.

La seva posada en pràctica ha d'implicar la producció i la interacció oral i incloure l'ús de recursos autèntics en diferents suports i formats, tant analògics com digitals.

Les situacions d'aprenentatge han de fomentar aspectes relacionats amb l'interès comú, la sostenibilitat o la convivència democràtica, essencials perquè l'alumnat es prepari per a respondre amb eficàcia als reptes del segle XXI.”

BREU MOTIVACIÓ: El CEIB considera pertinent ampliar el text del Decret, atès el paper crucial que exerceixen les situacions d'aprenentatge en l'educació. Aquesta ampliació hauria d'oferir una definició més exhaustiva de què són, com es desenvolupen i quins objectius persegueixen. Així mateix, caldria detallar com s'han de dissenyar, quins elements les constitueixen i altres aspectes rellevants. Donat el protagonisme que la normativa bàsica atorga a aquest element, i tenint en compte que a més són preceptives, esdevé necessari desenvolupar aquest apartat proporcionant unes directrius més clares i precises.

- Es proposa substituir el text de l'annex 4 per un altre que descrigui correctament què és una situació d'aprenentatge, com per exemple (encara que no tingui el caràcter de normativa bàsica) el text de l'annex III del RD 217/2022.

En cas que no s'accepti la proposta de substituir el text, es proposa eliminar el text següent:

“Aquestes activitats poden tenir una duració variable, des de cinc minuts fins a diverses sessions, en funció de la seva complexitat i dels objectius d'aprenentatge que es persegueixen”.

BREU MOTIVACIÓ: Les situacions d'aprenentatge estan àmpliament documentades a la literatura pedagògica (Guy Brousseau, Yves Chevallard i, sobretot, Jean-Pierre Astolfi, Philippe Perrenoud i Philippe Meirieu) i són un element curricular dins de l'ensenyament competencial que s'alinea amb el Marc Europeu de Competències Clau de 2018, que reconeix la necessitat de promoure situacions significatives on es desenvolupin les competències clau. En cap cas una situació d'aprenentatge pot tenir una durada de cinc minuts.

Es valora que la idea ja queda ben exposada quan la mateixa norma es diu que les Situacions d'Aprenentatge poden tenir una duració variable.

- Es proposa modificar, al paràgraf de l'apartat Què s'avalua a l'Annex 6, substituint “unitats de programació”, per: “situacions d'aprenentatge”.

BREU MOTIVACIÓ: L'apartat 2 de l'article 12 del Reial decret 217/2022, estableix les Situacions d'aprenentatge com a forma d'organitzar el currículum i, per tant, s'han de considerar preceptives.

ANNEX 8. Horari setmanal d'ESO

- Es proposa la següent modificació a l'Annex 8. Horari setmanal: "Deixar a segon d'ESO *3 hores a matemàtiques i 3 hores a tecnologia i digitalització.*"

BREU MOTIVACIÓ: Justificació pedagògica per no reduir cap hora de la matèria de Tecnologia.

1. La Tecnologia no es refereix només a la formació universitària en enginyeria, informàtica o arquitectura, sinó a un enfocament pedagògic que inclou especialment:
 - a. Disseny i construcció: Activitats pràctiques on els estudiants dissenyen, construeixen i proven solucions creatives a problemes reals.
 - b. Pensament de disseny (Design Thinking): un procés iteratiu per a la resolució de problemes que inclou l'empatia, la definició, la ideació, la creació de prototips, l'anàlisi i la comprovació del seu correcte funcionament.
 - c. Aplicació pràctica de conceptes científics i matemàtics: ús de les matemàtiques i les ciències com a eines per a resoldre problemes d'enginyeria.
2. La LOMLOE, llei base sobre la qual es fan les noves redaccions de currículum i distribució horària, té com un dels eixos fonamentals l'enfocament pràctic de les assignatures, la resolució de problemes de forma autònoma per part de l'alumnat, l'aprenentatge basat en projectes i el treball en grup i col·laboratiu. Per altra banda, es recomana a la mateixa llei:
 - a. Promoure la formació docent en metodologies d'aprenentatge basades en projectes i en el pensament de disseny.
 - b. Integrar activitats pràctiques i de disseny que puguin fer servir coneixements de totes les matèries del currículum, especialment de les STEM i de la presentació i comunicació dels projectes desenvolupats.
 - c. Fomentar la participació en activitats curriculars que inclouen sabers relacionats amb la Tecnologia, l'enginyeria, les ciències o fins i tot les matemàtiques.
 - d. I justament a una de les poques assignatures que compleix tot allò que demana la llei d'on parteixen les modificacions que es presenten, se li redueix una sessió al primer curs on es fa.
 - e. La implementació de feines al taller i activitats pràctiques i de resoldre problemes de forma autònoma o amb certes ajudes a l'alumnat, facilitant als estudiants oportunitats per aplicar els seus coneixements i desenvolupar habilitats rellevants.
3. No eliminar 1 sessió de Tecnologia perquè és única matèria que treballa competencialment amb el mètode del projecte tecnològic i d'anàlisi d'objectes cosa que suposa una aplicació contextualitzada de les matemàtiques, tal i com s'aplica a les proves PISA i IAQSE on l'alumnat de Secundària de Balears careixen de bons resultats.
4. Sabers com robòtica, electrònica, mecànica i pneumàtica entre d'altres, són exclusius de la matèria i exclusius dels estudis d'Enginyeria, per la qual cosa la reducció d'un 33% de la matèria a la seva base, suposa un greuge comparatiu respecte a la resta d'estudis de Batxillerat i no creure-hi en aquests estudis.

5. La nova redacció del currículum de Tecnologia i Digitalització ha estat plantejada sota la certesa que es feia per a les mateixes sessions que ja tenien 2n d'ESO (3 ESMENES APTIB (ASSOCIACIÓ DE PROFESSORAT DE TECNOLOGIES DE LES IB) I LA COMISSIÓ DE REDACCIÓ DEL NOU CURRÍCULUM DE TECNOLOGIES DE LES IB 2 sessions) i 3r d'ESO (2 o 3 sessions, depenent del centre). Per tant, aquesta reducció hauria de suposar una eliminació de criteris i sabers bàsics que la llei no permet. Però és evident que, amb una sessió menys, no es pot fer el mateix.
6. En una societat on es cerquen solucions per fomentar les vocacions tècniques, d'Enginyeria i Arquitectura entre les nines. Com s'entén la reducció d'hores de l'única matèria de la Secundària on les nines van al taller?
7. A les Comissions d'Experts compareixen perfils tècnics o tan sols professorat de matèries instrumentals? Els Col·legis professionals d'Enginyeria defensen la Tecnologia com a matèria base dels seus estudis. "La tecnología como materia actúa con criterios técnicos, científicos y éticos en el ejercicio de una ciudadanía responsable y activa, utilizando la generación del conocimiento como motor de desarrollo y fomentando la participación del alumnado en igualdad con una visión integral de la disciplina, resaltando su aspecto social" Ministerio de Educación Proposta pedagògica
1. No reduir una sessió de l'assignatura de Tecnologia a 2n d'ESO, mantenint l'actual estructura de distribució horària o cercant altres opcions. En tot cas, si el que es vol és millorar la competència en matemàtiques aplicades, el que s'ha de fer és augmentar les sessions de Tecnologia a l'ESO.

- **Consideració específica** referent a la matèria d'Educació en valors cívics i ètics.

Es proposa augmentar la dedicació horària de la matèria d'Educació en valors cívics i ètics a dues sessions setmanals en 4t d'ESO, davant la consideració que una única sessió és insuficient per al desenvolupament de les competències i l'avaluació. Aquesta mesura afavoriria la formació integral de l'alumnat com a ciutadà. La proposta implica reduir una sessió setmanal de la matèria de Matemàtiques en 4t d'ESO, que pot ser desdoblada.

- Es proposa afegir, a la matèria d'Igualtat de Gènere, ANNEX 10.

Atribució docent a les matèries optatives pròpies de la comunitat autònoma, a les titulacions ja existents, la de "*Graduat en Estudis Socioculturals de Gènere i altres graus assimilats.*"

BREU MOTIVACIÓ: Diferents universitats a l'estat imparteixen aquests graus específics (de recent creació), que són més complets i orientats a la matèria d'Igualtat de Gènere que les altres quatre titulacions indicades.

3. CONSIDERACIÓ FINAL

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 21 de maig de 2025, va aprovar aquest informe 04/2025, per 22 vots a favor, 10 vots en contra i 3 vots en blanc per la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consells escolars de les Illes Balears.

Palma, en data de la signatura electrònica

La secretària

La presidenta

Joana Melià Florit

Josefa Costa Tur